EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 267, Ağustos 2010

Rejim krizi ve Kürt sorunu

Ekonomik krizin de etkisiyle sınıf eksenli kitle hareketinde son iki yıldır kendini gösteren yeni canlanma, bu yılın başında toplum ölçüsünde büyük etki ve yankılar yaratan TEKEL Direnişi'yle birlikte yeni bir safhaya ulaştı. İstanbul Taksim'deki görkemli 1 Mayıs ise bu yeni canlanmanın doruğu oldu. Böylece sol eksenli toplumsal muhalefet uzun bir aradan sonra toplum gündeminde kendine yeniden bir alan açmış gibi göründü ve sonrası için umutları güçlendirdi. Ne var ki, halen tek tek işçi direnişleri birbirini izliyor olsa da, toplumsal hareketlilik şu sıralar büyük ölçüde hız kesmiş bulunmaktadır. Sendikal bürokrasi tarafından rezilce ortada bırakılan 26 Mayıs eyleminin belirgin başarısızlığı bu açıdan bir dönüm noktası oldu.

Düzen cephesinde yaşanan ve toplumsal muhalefet için yeni tehlikeler ve tuzaklar da barından gelişmeler ise bunun üzerine geldi. Sözde Kürt açılımının iflasının tescili olarak Kürt silahlı direnişinin yeniden başlaması, devleti adım adım ele geçiren AKP'nin bu kez yüksek yargıyı denetim altına almak üzere gündeme getirdiği Anayasa paketinin kutuplaştırıcı gerilimi, düzen muhalefetine kısmen de olsa canlılık ve özgüven kazandıran CHP'deki liderlik değişimi, ve nihayet, şu sıralar küllenmiş görünse de AKP hükümetinin ABD ve İsrail ile ilişkilerde yaşadığı sorunlar, üst üste binen bu yeni gelişmelerin başlıcaları oldular.

Tüm bu olaylar yeni oldukları ölçüde, yaratacakları muhtemel etki ve sonuçlar da henüz önemli ölçüde belirsizliğini korumaktadır. Yine de, etkisi doğal olarak alınacak sonuca bağlı bulunan anayasa referandumu hariç öteki üçü, Temmuz 2007 seçimlerinden beri düzen içi çatışmada belirgin biçimde güç kazanan ve devlete iyiden iyiye yerleşen, bu arada toplumsal etki ve denetimini de yayıp güçlendiren AKP eksenli dinsel gericilik cephesini zayıflatma, buna bağlı olarak da ortaya yeni bir güçler dengesi çıkarma potansiyeline sahiptir. Erken ya da zamanında yeni bir parlamento seçimine de sahne olacak olan önümüzdeki bir yıldan az süre içinde bu gelişmelerin etkisiyle şekillenecek burjuva siyaset tablosu ve dolayısıyla yeni güçler dengesi de açıklık kazanacaktır. Bunun ilk önemli safhasını Eylül'de yapılacak Anayasa paketi referandumu oluşturmaktadır. Referandumun hemen ardından olaylar hızlanacak, fiilen de genel seçim sürecine girilmiş olacaktır.

AKP'nin önlenemez yükselişinin ve gücünün sırrı

Hükümet olmasının ilk evresinde Kemal Derviş'in hazırladığı IMF patentli sosyal yıkım programını eksiksiz uygulayan, kapsamlı özelleştirmeleri gerçekleştiren, yeni köleci iş yasasını çıkaran, AB'ye uyum adı altındaki dayatmaları demokratikleşme cilası eşliğinde hayata geçiren, tezkere kazasına rağmen Türkiye'yi Irak'taki ABD işgali için lojistik cephe gerisi haline getiren, bölge politikalarında Amerikan çıkar ve tercihlerine uşakça bir uyum gösteren, bütün bunlarla düzenin iç ve dış efendilerine kendini yeni bir düzeyde kanıtlayan AKP, tüm bunların

ödülünü 27 Temmuz 2007 seçimlerinde, hizmette kusur etmediklerinin aktif desteğini kazanarak aldı.

Seçmen desteği ve parlamentodaki çoğunluğu ne olursa olsun, AKP'nin gücünün ve özellikle de ikinci hükümet dönemindeki pervasızlığının gerisinde asıl olarak işte bu, dışarda ABD ve AB emperyalizminin (bağlantılı olarak da siyonizmin), içerde ise hemen tüm kesimleriyle büyük burjuvazinin eksiksiz desteği vardı. Gündemdeki açılımların en önemli engeli olarak görülen ordunun burnunu sürtüp hizaya getiren, sağdan sola gerici-şoven kaygılarla ABD'ye karşı çatlak ses çıkaranları sindirip etkisizleştiren Ergenekon davalarının (ki Erdoğan'ın Bush ile ünlü 5 Kasım görüşmesinin hemen ardından asıl eksenine oturmuş ve hız kazanmıştı) sırrı da bu destekte saklıdır.

Temmuz 2007 seçimlerini izleyen AKP'nin yeni hükümet dönemi, emperyalizm ve işbirlikçi burjuvazi için içerde ve dışarda "açılımlar" dönemi oldu aynı zamanda. Bu kapsama içerde Kürt sorunu ile AB dayatmalarının "reform" olarak sunulan gerekleri, dışarda ise Kıbrıs sorunu, Güney Kürdistan sorunu, Ermenistan sorunu vb. giriyordu. Mesafe alabilmek için de tüm bu sorunlara ilişkin geleneksel "milli" kabullerin gözden geçirilmesi, "kırmızı çizgi"lerin değiştirilmesi, buna direnç gösterecek kesimlerin ise etkisizleştirilmesi gerekiyordu. Emperyalizmin ve işbirlikçi büyük burjuvazinin çıkarları, dolayısıyla da tercihleri bu konuda tam olarak çakışıyordu. Bu çakışmadan büyük güç ve Bush yönetimi ile gerçekleştirilen 5 Kasım 2007 mutabakatıyla da start alan AKP iktidarı (artık salt hükümet değil giderek güç kazanan bir iktidar gücüydü sözkonusu olan), başta ordu olmak üzere devlet ve düzen bünyesinde buna engel olabilecek güçlere karşı bilinen operasyonlar zincirini gündeme getirdi, zaman içinde dozunu artırdı ve alanını genişletti.

Üç yıla yaklaşan bu sürecin toplamına bugünden bakıldığında, asıl amacın gerici-şoven kaygılarla ABD'ye ve işbirlikçi büyük burjuvaziye yeni "açılımlar"da güçlük çıkaran kesimlerin etkisizleştirilmesi ve itibarsızlaştırılması olduğu artık bütün açıklığı ile görülebilmektedir. Operasyonların bu denli rahat ve pervasız yürüyebilmesinin, düzen politikası üzerindeki geleneksel ordu vesayetinin bu denli kolay etkisizleştirilebilmesinin bütün bir açıklaması da buradadır. Kitlelere "devletin temizlenmesi", "demokratikleşme", "askeri vesayetinin kaldırılması" vb. ambalajlar içinde sunulan ve reformist solun bir kesimini de bu çerçevede yedekleyen operasyonlar zincirinin anlamı ve amacı gerçekte tümüyle ve yalnızca bu idi.

Bütün bu süreç içinde AKP, kendini önceleyen hükümetler zincirinden farklı olarak, hükümet olmanın ötesinde önemli bir iktidar gücü haline geldi. Bu sayede her biçimiyle dinsel gericilik önemli bir güç ve büyük bir özgüven kazandı. AKP, tarikatlar ve cemaatler devlete daha yaygın ve etkili bir biçimde yerleştiler. Ekonomide ve toplumsal yaşamın tüm öteki alanlarında çok önemli mevziler kazandılar. Bu önlenemez yükselişin düzen bünyesinde yarattığı yeni güç dengelerinin bir sonucu olarak, tüm cumhuriyet dönemi boyunca tedavülde kalan "irtica tehditi" de artık resmi söylemden (buna ordunun tepesi ile düzen muhalefeti de dahil) düştü. Şimdilerde Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'inden de çıkarılacağı bildiriliyor. Bu, düne kadarki irtica güçlerinin rejim için potansiyel bir tehdit olmaktan çıkıp gerçek birer iktidar gücü haline geldiklerinin de resmi tescilidir doğal olarak.

Bütün bunlar hükümet icraatının dinsel gericilik cephesi için bir bakıma kendiliğinden ödülleri oldular. Asıl amaçsa emperyalizm ve büyük burjuvazi payına yeni koşulların gerektirdiği bir dizi "açılım"ın önünü açmaktı.

Asıl amaç "açılımlar" idi ama buna engel olabilecek güçlerin bertaraf edilmesinde gösterilen büyük ve nispeten kolay başarıya rağmen, gelinen yerde, herhangi bir mesafe katedebilmek bir yana hemen tüm cephelerde tam bir iflas tablosu durmaktadır orta yerde. Kıbrıs açılımı çöktü. Ermenistan açılımı çöktü. Güney Kürdistan açılımı, geleneksel kırmızı çizgiler resmen bir yana bırakıldığı halde halen sancılı bir belirsizlik içinde ve bundan sonraki seyri içerdeki Kürt açılımının akibetine sıkı sıkıya bağlı.

AKP hükümeti açılımların dış cephesi için işe koyulurken, bunu "tüm komşularla sıfır sorun" gibi iddialı bir formülasyonla yaldızlamıştı. Ne var ki "tüm komşularla sıfır sorun" diyerek yola çıkanlar, aradan geçen üç yılın ardından, sorunlu komşularıyla herhangi bir sorunu çözemedikleri gibi, ikili ilişkilerde en sorunsuz komşu olan siyonist İsrail ile önemli sorunlar yaşar duruma düşmüşlerdir. BM'deki İran oylamasında ABD ile ters düşmek hemen bunun ardından gelmiş, gelişmelerin tuzu biberi olmuştur.

Bütün bu iflaslar serisinin sonuçları bakımından en önemli halkası ise kuşkusuz, iddialı söylemler ve büyük gürültüler eşliğinde gündeme getirilen içerdeki Kürt açılımıdır.

Sözde açılımın iflası ve Kürt sorununda yeni durum

"Açılımın sınırlarına ilişkin olarak oluşan açıklığın özü özeti, Kürtlerin bir ulus olarak varlığının ve bundan doğan siyasal haklarının reddi ve inkarıdır. Bu, geleneksel çizginin özünde korunması ama biçimde reforme edilmeye çalışılmasıdır. Bununla mantıksal bir uyum çerçevesinde, hükümet açılım için Kürt cephesinden resmen ve açıktan herhangi bir muhatap kabul etmemektedir. Bu elbette Kürt hareketinin hesaba katılmadığı anlamına gelmiyor. Ama hükümet, açılımı devlet yapmaktadır, Kürt hareketine düşense buna kolaylık sağlamaktır havasında ve hesabında. Kürt hareketinin bugünkü gücü ve beklentileri düşünüldüğünde bu olmayacak duaya amin demekle aynı şeydir ve halen açılımın en büyük handikapını oluşturmaktadır." *(**Devletin Kürt Açılımı**, **Ekim**, Sayı: 259, Ekim 2009, Başyazı)*

Bu pasaj başlı başına yeterli bir fikir veriyor olsa da, bugün açığa çıkmış bulunan kaçınılmaz akibetine daha baştan işaret eden *Ekim*'in sözkonusu değerlendirmesinin giriş bölümünü ekte ayrıca sunmak, bizi burada sözde Kürt açılımının neden kısa zamanda açık bir iflasla sonuçlanmak zorunda olduğunu irdeleme yükünden kurtarmaktadır.

Faturası bugün AKP'ye çıksa da gerçekte ABD'nin telkiniyle, AB'nin desteğiyle ve tüm kesimleriyle büyük burjuvazinin destek ve özendirmesiyle bizzat devlet katında, yani bir "devlet politikası" olarak gündeme getirilen açılım politikası iflasa mahkumdu. Zira bu politikanın bir nebze olsun tutunabilmesinin olmazsa olmaz koşulu, Kürt hareketinin muhatap alınması ve açılım sürecinin etkin bir tarafı haline getirilebilmesi idi. Oysa aradan geçen bir yıla rağmen içeriği hala da belirsiz bu politikanın açık ve belirgin tek yanı amacıydı ve amaçsa, silahlı biçimiyle Kürt hareketini etkisizleştirmek, giderek de tasfiye etmekti. Bu açılımın en büyük handikapı idi ve sözde açılıma öngörülmesi zor olmayan bugünkü akibeti hazırladı.

Aradan geçen bir yıllık süre hedeflenen amaca bu şekliyle, yani Kürt hareketi hiçe sayılarak ulaşılamayacağını bütün açıklığı ile herkese göstermiş bulunmaktadır. Silahlı biçimiyle Kürt hareketini tasfiye etmenin biricik olanaklı yolu ve olmazsa olmaz koşulu, ona sistem içinde meşru bir alan açmaktır. Bu bile o muhatap alınmaksızın, dahası belli talep ve beklentileri karşılanmaksızın olanaksızdır. Olaylar bunu göstermiş bulunduğu içindir ki artık düzen cephesinde bugüne kadar yapılmamış tartışmalar yapılabilmekte, Kürt hareketinin doğrudan muhatap alınmasından Kürt kimliğinin anayasal düzeyde tanınmasına ve bölgesel özerkliğe kadar çeşitli düşünceler çok farklı çevrelerce dile getirilebilmektedir.

Buna dayalı yeni tartışmaların yeni duruma bağlı olarak öncelikle TÜSİAD bünyesinde ortaya çıkması ve böylece bunun başka çevreleri de cesaretlendirmesi, kuşkusuz son derece anlamlı ve açıklayıcıdır. Kürt sorununu içerde bir handikap olmaktan çıkarmanın büyük önemini hiç kimse, büyük burjuvazinin en büyük kesimini ve öncü kolunu temsil eden ve Türkiye'nin artık bir bölge gücü olmaktan öte küresel bir güç olarak da hareket etmesi gerektiğini dillendirmeye başlayan TÜSİAD'dan daha derin duyamaz, daha iyi bilemez ve daha açık biçimde dile getiremez. İngiliz *Independent* gazetesi, "Kürt gerillalar TC'nin zayıflığını tüm dünyaya gösterdi, tam da daha güçlü ve aktif göründüğü bir sırada..." derken (23 Haziran 2010), böylece büyük burjuvazinin duyduğu sıkıntının canalıcı kaynağını da en sade ve özlü bir şekilde özetlemiş oluyordu.

TÜSİAD'ın, onun şahsında tüm kesimleriyle işbirlikçi büyük burjuvazinin, sorunu ve sıkıntısı tam da budur. Kürt sorunu bölge ve dünya siyasetinde soyundukları yeni rolleri gölgeliyor, etki ve inandırıcılıklarını sınırlıyor, ABD emperyalizmiyle bölgesel düzeydeki uyumlu işbirliğini zora sokuyor (Anmış bulunduğumuz *Devletin Kürt Açılımı* başlıklı değerlendirme, Türk dış politikasının yeni yönelimleri ile içerde Kürt sorununu yatıştırıp denetim altına almak ihtiyacı arasındaki kopmaz ilişkiyi genişçe irdeliyor...). Çatışmaların yeniden başlamasının ardından TÜSİAD adına yapılan resmi açıklamada "artık yeter!", "sabrımız son noktaya vardı" türünden inlemelerin, hükümete yönelik beceriksizlik, açılımın içini dolduramamak, KCK tutuklamaları vb. türden eleştirilerin gerisinde tam da bunlar var.

Burada dikkat değer olan, TÜSİAD'ın bu çıkışının İsrail krizi ve İran'a yaptırım oylaması sonrasında gerçekleşen ABD gezisinin dönüşüne denk gelmesidir. Böylece bunu ABD'nin de yaklaşımı olarak anlayabiliriz. AKP sayesinde yığdıkları görülmemiş boyutlardaki karlar ve yine AKP eliyle gündeme getirdikleri "açılımlar" hatırına epeydir sesleri kısık duranların şimdi aniden yüksek perdeden ve en temel siyasal sorunlar üzerinden konuşmalarının açıklaması da buradadır. ABD ve TÜSİAD, bazı sınırları aşan ve bu arada açılımları eline yüzüne bulaştıran AKP'yi silkeleme, terbiye etme, bundan başarısız kalınırsa eğer, gelinen yerde artık yol verme konusunda fikir ve tutum birliği içindedirler. Tıpkı düne kadar onu her alanda ve tam olarak desteklemekte tutum birliği içinde oldukları gibi.

Peki, ABD'nin özel telkini ve yönlendirmesi, AB'nin onu tamamlayan tutumu ve büyük burjuvazinin mutabakat halindeki desteğine rağmen AKP büyük iddialarla ve üstelik devlet politikası sunumuyla gündeme getirilen Kürt açılımını neden eline yüzüne bulaştırmıştır? Yanıtı basitçe şudur: Çünkü siyasal bedel ödemeyi göze alamamıştır. Başbakan sık sık ülkenin geleceği kurtulacaksa biz bedel ödemeye hazırız türünden cömert laflar etse de, Habur karşılamalarının yarattığı şovenist cereyanın seçmen desteğini hızla düşürdüğünü görür görmez hükümet açılımdan yüzgeri etmiştir. O günden sonra da açılım fiilen ölmüş, yerini kapsamlı KCK tutuklamalarında görüldüğü gibi Kürt halkının örgütlü güçlerine çok yönlü saldırılara bırakmıştır. Böylece de açılımın iflası kesinleşmiş, Kürt hareketine ise kendini muhatap kabul ettirmek üzere yeniden silahlı direnişe geçmek seçeneği kalmıştır.

Açık iflasa ve çatışmalarla belirlenen yeni döneme rağmen hükümetin açılım sürüyor deyip durması, başbakanın "açılım konusunda ok yaydan çıktı, bunun geri dönüşü yok" mealinde konuşması, yalnızca muhalefet tarafından kendilerine fatura edilmeye çalışılan başarısızlığı kabullenmemekten gelmemektedir. Bunun daha esaslı nedeni, zamanında kendilerini bu açılıma özendirenlerin bugün de onun sürmesi gerektiğini daha açık ve kararlı bir dille ifade etmeleridir. AKP, dışarda ABD ve AB'nin, içerde büyük burjuvazinin (ve başta MİT olmak üzere devletin bir kesiminin) açılımın sürmesini istediklerini biliyor ve onların desteğini korumak üzere bu isteme uygun hareket ediyor. Yeni bir genel seçime kadar bu konuda yapabileceği hiçbir şey olmasa da.

Kaldı ki yeni dönemde işlerini kolaylaştıracak ve siyasal bedel riskini belirgin biçimde azaltacak bazı yeni gelişmeler de var. TÜSİAD yönetimi ABD gezisinden, siyasal bedel ödemek sözkonusu olduğu sürece hiçbir partinin kendi başına yeni bir açılım macerasına girişemeyeceğini gözeten bir yeni formülle döndü ve bunu *"iktidar partisiyle, muhalefet partileriyle, kurumlarıyla tek bir söylemden oluşan, partilerüstü bir anlayış ile geri dönüşü olmayan bir yol haritasının süratle saptanarak kamuoyuna duyurulması"* olarak ifade etti. Bu formül, sözkonusu "milli mutabakat" sağlanırsa eğer, açılımın iç politik malzeme olması handikapını ortadan kaldırır kuşkusuz ama başarı sağlar mı bu fazlasıyla kuşkulu. Bir parça başarı için, iflas eden "açılım"ın amacını gözden geçirmek ve bu arada örgütlü Kürt hareketini muhatap almak olmazsa olmaz koşullardır. Muhtemel bir "milli mutabakat"ın ürünü olabilecek "yeni yol haritası" bunları gözetirse belki yeni bir durum doğabilir, aksi takdirde ise bugünkü

açmazlar olduğu gibi sürer ve geçici de olsa bir sonuca ulaşmak şansı kalmaz. (Halihazırda tartışmalar "terörün nasıl ezileceği" ekseninde sürdüğüne göre, böyle bir şans da görünür bir gelecek için ortada görünmüyor demektir).

CHP'nin henüz yerine alışmaya çalışan yeni lideri Kılıçdaroğlu, Ecevit'in tarihsel inkarcılığa dayalı ilkel yaklaşımını yineleyip dursa da, böylece daha sorunu bile açıkça dillendirmekten uzak kalsa da, ABD ve büyük burjuvazinin istek ve eğilimlerine fazlasıyla duyarlı olduğunu tüm temel konularda olduğu gibi Kürt sorunu üzerinden göstermekte gecikmedi. Açılımın iflası konusunda AKP'ye yüklenmeyi sürdürse de sorunu iç politik malzeme yapmaması, bu konuda hükümetle işbirliğine hazır olduğuna ilişkin söylemleri bunun ifadesidir ve büyük sermaye çevrelerinin haklı takdirini kazanmaktadır.

Fakat ABD ve büyük sermaye çevrelerine güven vermeye çalışan CHP'nin Kürt sorununun üstesinde gelmeye yönelik bir "milli mutabakat"a kendi yönünden destek vermesi sorunu çözmemektedir. Zira başta MHP olmak üzere muhalefetin bir bölümü ile Ergenekon sürecinden zarar gören hemen tüm kesimler bunun karşısındadırlar ve onlar için açılımın iflası ile çatışmanın yeniden başlamış olması, AKP'yi iktidardan düşürmenin bulunmaz bir olanağıdır. Bu doğrultuda onlar toplumun önemli bir kesimine egemen şovenist zehirden en iyi şekilde yararlanmaya çalışacak, bu yolla bundan kendisi de beslenen CHP'yi de açmaza alacak ve bu sorun üzerinden AKP'yi yıpratmaya çalışacaklardır. Nitekim olayların halihazırdaki seyri de bu doğrultudadır.

Düzen cephesindeki bu irade ve politika bölünmesi Kürt hareketine belli kolaylıklar sağlıyor görünse bile, silahlı direnişin ezilmesi ve Kürt halk hareketinin dizginlenmesi konusunda fiili mutabakatın bundan böyle de süreceğinden kuşku duyulmamalıdır. Düzen cephesinde tartışmalı olan bu değil fakat yeni bir açılım oyununun kendisidir.

Gerek Abdullah Öcalan'ın kitaplaştırılmış savunmaları (*Bir Halkı Savunmak*, 2004, s.334) ve gerekse PKK'nin Yeniden İnşa Kongre Belgeleri (2005, s.129), silahlı mücadelenin asıl işlevinin, ölçülü bir yüklenme ile, devleti PKK'yi muhatap almaya ve pazarlık masasına oturmaya zorlamak olduğunu ortaya koymaktadır. Sorunun ele alınışını ve çözümünü düzen sınırları içinde ele alan, düzenin egemenleriyle makul bir uzlaşmaya endeksleyen bu reformist yaklaşım, Kürt sorununun ve özgürlük mücadelesinin kısır bir döngüye hapsedilmesini de beraberinde getirmektedir. Birbirini izleyen ateşkes ve savaş döngüleri bunun ifadesidir.

Abdullah Öcalan'ın son açıklamalarında peşpeşe yinelediği "devlet uzlaşmaya, PKK devrime yanaşmıyor" mealindeki sözleri gerçekte bu kısır döngünün itirafıdır. Ama bunun teorik-ideolojik mimarı da bizzat Abdullah Öcalan'ın kendisidir. Devlet uzlaşmaya yanaşmadıkça bu PKK'yi devrime değil fakat devleti uzlaşmaya zorlamak üzere yeniden savaşa yöneltmekte, böylece sözkonusu kısır döngü oluşmaktadır. Bundan çıkış yolu kuşkusuz devrime yönelmekten geçmektedir. Devrim ise kurulu düzene karşı emekçi sınıfların ve ezilen kitlelerin işi ve harcıdır. Onların sosyal çıkarlarına dayalı bir çizgiye geçilmedikçe, ulusal sorun bu eksen üzerinden yeniden anlamlandırılmadıkça ve nihayet bu çizgi ekseninde Türk emekçileriyle birleşik mücadele yolu tutulmadıkça, devrim üzerine söylenenler anlamsız boş laflar olarak kalırlar.

AKP'nin zor dönemeci

Emperyalizme ve tüm kesimleriyle tekelci burjuvaziye büyük hizmetler sunan AKP iktidarı gelinen yerde bir sallantı sürecine girmiş görünmektedir. Birbirine eklenerek bu durumu yaratan bir dizi gelişme içinde ikisi özellikle ön planda ve belirleyici önemdedir. İlki İsrail ve ABD ile ilişkilerde birbirini izleyerek ve dolayısıyla etkisi katlanarak yaşanan sorunlar, ikincisi ise sözde Kürt açılımının gelinen yerde tam bir iflasla sonuçlanması ve Kürt silahlı direnişinin yeniden başlamış olmasıdır. İlki dış ikincisi iç politikayla ilgili bu iki etken birarada Türkiye'de herhangi bir hükümeti, dolayısıyla da mevcut AKP hükümetini götürmeye kendi başına yeterlidir. Bunlara gündemdeki anayasa referandumunu kaybetmek ihtimali

ile CHP'deki liderlik değişiminin düzen muhalefetine kazandırdığı yeni soluk da eklenebilir.

Bütün bunlar karşısında AKP'nin halen iki önemli avantajı var. Bunlardan ilki, herşeye rağmen hala korumayı başarabildiği önemli seçmen desteğidir. Bundan da önemli olan ikincisi ise, bugünkü düzen siyaseti tablosu içinde, ABD emperyalizmi ve işbirlikçi büyük burjuvazi için belirli bakımlardan hala da öncelikle tercih edilen parti olmasıdır.

Ülke gündeminde Kürt sorununun daha çok önplana çıkması ve çatışmanın şiddetlenmesi durumunda bunun şovenizmi azdırması ilkini, seçmen desteğini, parlamento dengelerini bozacak denli zayıflatabilir. Bunun AKP payına anlamı parlamento çoğunluğunu ve dolayısıyla tek başına hükümet olmak olanağını yitirmek, muhtemel bir koalisyon karşısında muhalefet düşmektir. İkincisinin, emperyalizmi ve işbirlikçi büyük burjuvazi için öncelikli tercih olarak kalabilmenin zorunlu koşulu ise, AKP'nin İsrail karşıtı söylem ve tutumundan yüzgeri etmesi ve ABD'ye yeniden güven vermesidir (İsrail ile kriz ile İran'a yaptırım oylamasının ardından bu kendisinden adeta resmen talep de edilmiştir). AKP bunları yaparsa, İsrail'e karşı tüm esip gürlemlerini yer yutar ve İran politikasında ABD ile tam uyum çizgisine dönerse, ABD (ve elbet TÜSİAD) için öncelikli tercih olmayı sürdürür, fakat bu kez de dışarıda burnu sürtülmüş konumuyla içerde zor durumda kalır, seçmen desteğini bugünkü düzeyde koruyamaz. İkisi bir arada bunlar halen AKP için önemli açmazlardır.

Anayasal hayaller değil devrimci sınıf mücadelesi!

Son gelişmelerin özel önemi, rejim içi çatışmada dengelerin ciddi biçimde sarsılması ve değişmesi ihtimalinden gelmektedir. Gündemdeki anayasa referandumunun kendi sınırları ötesinde bir önem ve anlam kazanması da bundan dolayıdır. Halen rejim içi çatışmanın basit bir aracına dönüşmüş bulunan anayasa referandumu, kazanacak tarafa belirgin bir politik ve moral üstünlük kazandıracaktır. Hemen sonrasının fiilen bir yeni genel seçim süreci olduğu düşünüldüğünde, bunun önemi çok daha iyi anlaşılır.

Böylesi bir düzen içi çatışmanın tarafı ve aleti olmamak, bugünün Türkiye'sinde devrimci olmanın ve öyle kalmanın asgari koşulu idi. Nitekim tüm yapısal zaaflarına rağmen devrimci çizgide tutunmaya çalışan çevre ve akımların hemen tümü bunun bilincinde olduklarını aldıkları boykot tutumuyla ortaya koydular. Çatışan tarafların inkarcı ve Kürt halkının ulusal istem ve beklentilerini hiçe sayan ortak tutumları, Kürt hareketinin de benzer bir tutumda hareket etmesini kolaylaştırdı. Pek az istisnayla reformist akımlar ise AKP eksenli dinsel gericiliğin kazanmış bulunduğu güç ve etkinin ezici ağırlığı altında düzen gericiliğinin öteki kanadının yedeğine düştüler.

Komünistler için referandumda boykot taktiğinin anlamı ve işlevi, yalnızca rejim içi çatışmanın tarafı ve dolgu malzemesi olmayı kesin bir biçimde reddetmek değil, aynı zamanda her türden anayasal hayallere karşı işçilerin ve emekçilerin bilincini ve eylemini devrimci bir çizgide geliştirmek demektir. İşçi sınıfının ve emekçilerin birleşik örgütlü gücü ve mücadelesiyle elde edilip korunmadığı sürece, yasal ya da anayasal hiçbir sözde hakkın gerçek yaşamda gerçek karşılığı olamaz. Bilimin genel gerçeklerinin ötesinde bunu bize siyasal yaşamın gündelik olayları döne döne göstermektedir, tam da şu sıralar izlemekte olduğumuz gibi. Anayasa referandumu üzerinden hak, hukuk ve demokratikleşme üzerine bunca lafın edildiği bu aynı günlerde, salt halen anayasada mevcut bir hakkı kullanarak sendikalaştıkları için, metal ve nakliyat işçilerinin karşı karşıya kaldıkları saldırılar bunun son derece açıklayıcı örnekleri olarak durmaktadır önümüzde.

Bu aynı saldırılar karşısında işçilerin ortaya koydukları direnme kararlılığı ise, çıkış yolu kadar çıkışa dayanak olacak temel sınıfsal güce de işaret etmektedir. Çıkış yolu örgütlü sınıf mücadelesi ve bunun temel dayanağı ise işçi sınıfı hareketidir.

EKİM

Akibeti baştan belli sözde "Kürt açılımı"...

*(**Devletin Kürt Açılımı**, **Ekim**, Sayı: 259, Ekim 2009, Başyazı)*

İsimlendirilmesi artık resmen böyle yapılmasa da gündemde yeniden bir "Kürt açılımı" var, tartışma ve girişim olarak. Tartışma tüm kesimlerde yapılıyor ve girişim, bu kez bir devlet politikası olarak, hükümet üzerinden gündeme geliyor.

Aylardır tartışılmasına rağmen açılımın içeriği üzerine herhangi bir açıklık yok halen. Ama açılımı gündeme getirenlerin döne döne sıraladıkları olmazlardan nelerin olabileceğini, daha doğrusu olabileceklerin sınırlarını anlamakta fazlaca bir güçlük de yok. Son olarak Meclis açış konuşmasında Cumhurbaşkanının (ki "tarihi fırsat" nitelemesiyle yeni açılımı aylar öncesinden ilk kez o müjdelemişti) ortaya koyduğu çerçeve, yapılmak istenenin sınırları konusunda yeterli açıklığı sunmaktadır. Tek millet, tek devlet, tek bayrak ve tek resmi dil temelinde, "farklılıkları zenginlik olarak kucaklamak ve yönetmek" olarak özetlenebilecek bir çerçeve bu. Devletin başı olarak Cumhurbaşkanı, aynı konuşmasında, bunu "milli birliği" güçlendirmenin zorunlu gereği olarak da ortaya koymakta, açılımın bunu hedeflediğini vurgulamaktadır. Bu, hükümetin açılıma getirdiği en son tanım ("Milli Birlik Projesi") ile çakışmakta ve böylece devlet katındaki ortak amacı dile getirmektedir.

Açılımın sınırlarına ilişkin olarak oluşan açıklığın özü özeti, Kürtlerin bir ulus olarak varlığının ve bundan doğan siyasal haklarının reddi ve inkarıdır. Bu, geleneksel çizginin özünde korunması ama biçimde reforme edilmeye çalışılmasıdır. Bununla mantıksal bir uyum çerçevesinde, hükümet açılım için Kürt cephesinden resmen ve açıktan herhangi bir muhatap kabul etmemektedir. Bu elbette Kürt hareketinin hesaba katılmadığı anlamına gelmiyor. Ama hükümet, açılımı devlet yapmaktadır, Kürt hareketine düşense buna kolaylık sağlamaktır havasında ve hesabında. Kürt hareketinin bugünkü gücü ve beklentileri düşünüldüğünde bu olmayacak duaya amin demekle aynı şeydir ve halen açılımın en büyük handikapını oluşturmaktadır.

Açılım konusunda başlangıçta bir hayli umutlanan Kürt hareketi ise, gelinen yerde, gündemde olanın açılım değil fakat tasfiye olduğunu söylüyor. Evet, tam da öyle. Ama yine de burada bir çelişki yok; zira açılımın resmi ağızlarca dile getirilen amacı da zaten esası yönünden bu. Açılım Kürt sorununu çözmek söylemiyle fakat gerçekte bugünkü biçimiyle Kürt hareketini bir sorun alanı olmaktan çıkarmak, silahlı Kürt direnişini tasfiye etmek üzere yapılmak isteniyor. Kürt hareketi açılımın çerçevesiyle uyuma girerse bunu barışçı biçimde, kendi çözüm çerçevesinde ısrar ederse bunu başka biçimlerde yapmak istediklerini gizliyor değiller. Aynı hesap açılımın her iki durumda da devletin işini kolaylaştıracağı inancına dayanıyor. Devleti katındaki mutabakatın gerisinde temelde bu var.

Bu durumda tutarsızlığı Kürt hareketinin kendi konumunda ve beklentilerinde aramak gerekir. Kürt hareketi devrime dayalı programını çoktan bir yana bırakmıştır. Düzenle barışmaya ve bütünleşmeye dayalı bir strateji izlemektedir ve yürüttüğü mücadelenin bunun önünü açacağına inanmaktadır. Ama tutarsızlığı, bir yandan düzenle barışma çizgisi izlerken, öte yandan gerçekte ancak o aynı düzenin aşılması ile elde edilebilecek bir ulusal istemler bütünüyle hareket etmesindedir. Bu halen Kürt hareketinin akıl almaz çelişkisidir. Devrimle

(Devamı s.19'da)

"Bölgesel güç" olma hevesi ve sermaye iktidarının açmazları

Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından ABD'nin Irak'a karşı giriştiği birinci Körfez Savaşı, Balkanlar'da kışkırtılan etnik çatışmalar, '99'da NATO ordularının Yugoslavya'ya saldırısı, 11 Eylül olaylarının ardından Afganistan ve Irak'ın işgal edilmesi, Kafkaslar'daki çatışmalar, Suriye ile İran'ın sürekli tehdit/taciz edilmesi…

Son yirmi yılda gerçekleşen bu çatışma ve savaşların gerisinde emperyalist güç odakları arasındaki hegemonya mücadeleleri var.

Kapitalizmin "eşitsiz gelişim yasası" emperyalist rekabet ve çatışmaları kaçınılmaz kılıyor

Kapitalizmin yapısal özelliklerinden biri olan "eşitsiz gelişim yasası", kapitalist-emperyalist devletler zincirinin bazı halkalarının güçlenirken, diğerlerinin neden gerilediğini açıklar. Gerileyen taraf eldekini korumaya çalışırken, güç kazanan ise yeni alanlara göz diker. Emperyalist-kapitalist devletler arasındaki bu rekabet, insanlığın başına musallat edilen yıkıcı savaşların esas nedendir.

Örneğin 19●●'lü yılların başında dünyada emperyalist güçler tarafından paylaşılmamış bir toprak parçasının kalmaması, birinci emperyalist savaşı kaçınılmaz kılmıştır. Zira ekonomik, siyasi, askeri vb. alanlarda hızlı bir gelişim gösteren Alman burjuvazisi, savaşı tetikleyerek emperyalist güçler arasında dünyanın yeniden paylaşımını başlatmıştır.

Birinci emperyalist savaşta yenilgiye uğrayan Alman burjuvazisi, alçaltıcı bir anlaşmaya imza atmak zorunda kalmış, ancak gücünü toparladığında, birincisinden daha vahşi, daha kıyıcı sonuçlar yaratan ikinci paylaşım savaşını başlatmaktan geri durmamıştır. İkinci emperyalist savaş, Hitlerin sapkın eğilimlerinden dolayı değil, Alman tekelci burjuvazisinin politikaları ve hedefleri gereği başlatılmıştır.

İkinci paylaşım savaşı sonrasında ise ABD emperyalizmi eşitsiz gelişim yasasının sonucu olarak dünya jandarmalığını ele geçirmiştir. "Güneşin üzerinde batmadığı krallık" olarak anılan İngiltere ise büyük bir gerileme yaşamış, son 5● yılda ise, ABD emperyalizminin başlattığı yıkıcı savaşların en büyük suç ortağı olmuştur.

Her yeniden paylaşım bir savaşa yol açmayabilir; ancak kapitalizmin bekçiliğini yapan devletlerin kışkırttığı bütün savaşların arka planında bir paylaşım kavgası bulunur. Başka bir ifadeyle, ülkeleri yıkıma uğratıp halkları kıyımlara maruz bırakan bütün savaşlar, yağma ve hegemonya peşinde koşan emperyalist-kapitalist devletler tarafından kışkırtılmıştır ve kışkırtılmaktadır.

Osmanlı gibi işgalci/yağmacı bir imparatorluğun mirasına dayanan Türk burjuvazisi ve onun devleti de, belli bir güce ulaştığında, yayılmacı heveslerini dışa vurmaya başlamıştır. Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra hortlatılan "Turancılık" burjuvazinin farklı kesimlerinde yankı bulmuş, "Adriyatik'ten Çin Seddi'ne Türk dünyası" söylemi ortalığı kaplamıştı. Öyle ki, egemenlerin estirdiği havanın etkisine giren bazı sol çevreler de, Türkiye'nin "alt emperyalist" bir devlet olduğunu savunmaya başlamışlardı. "Osmanlı torunları"nın o zamanki çıkışlarının kofluğu kısa sürede açığa çıkınca, Turancılık söylemi geri çekilmişti.

"Adriyatik'ten Çin Seddi'ne Türk dünyası" söyleminin terk edilmesi, yayılmacı emellerden vazgeçildiği anlamına gelmiyor. Türk burjuvazisi mali, siyasi, askeri, diplomatik olarak belli bir güçlenme yaşarken, konjonktürün elverişli olacağı anın gelmesini bekliyordu. Nitekim Ankara'daki Amerikancılar, aradan uzun süre geçmeden yayılmacı hevesleri yeniden dillendirmeye başladılar.

İşbirlikçi burjuvazi ve temsilcileri, gelinen aşamada "bölgesel güç" olma konusunda geçmişe göre daha iddialı ve kendinden emin görünüyorlar. Yayılmacı hevesleri kutsayan medyadaki görevliler ise, temelden yoksun olan "Türkiye büyük güçler arasında yerini alıyor" söylemini öne çıkartıyorlar. Türk burjuvazisi ve devleti son yıllarda bu yönde bazı girişimlerde bulunsa da, sermaye iktidarı daha ilk adımlarda pek çok engele takılıp tökezlemeye başladı bile.

Emperyalist hegemonyada açılan gedikten yararlanma hesabı

Sovyetler Birliği ile Doğu Avrupa'daki çöküşün ardından emperyalizmin egemenlik alanı genişlese de, hala da denetimleri dışında kalan "çatlaklar" sözkonusuydu.

Savaş baronlarının akıl hocaları tarafından "sistemdeki çatlaklar" şeklinde tanımlanan bu alanların başında Ortadoğu gelmektedir. "Çatlakları sıvamak" amacıyla vahşi savaşlar başlatan ABD emperyalizmi ve suç ortakları, dikkatlerini Ortadoğu üzerinde yoğunlaştırdılar. Uyduruk gerekçelerle önce Afganistan, ardından Irak'ın işgali, bölgede ABD egemenliğini pekiştirmeyi hedefliyordu.

Afganistan ile Irak'ın yanı sıra Suriye ve İran'ı da dize getirmek hesabıyla açık işgallere yönelen emperyalist ABD, bir kez daha NATO'nun ikinci büyük gücü olan Türk devletini hizmete koşmuştur.

Türk devletine biçilen "etkin taşeronluk" misyonu, işgalci ABD ile giriştiği suç ortaklığı karşılığında "bahşedilecekti". Dinci gerici AKP hükümetinin şefi Tayyip Erdoğan'ın kendini Büyük Ortadoğu Projesi'nin (BOP) "eşbaşkanı" olarak takdim etmesi, Türk burjuvazisi ve onun devletinin Pentagon'un savaş baronlarına hizmet etmeye ne kadar hevesli olduğunun ilanıydı.

İşgali planlayanlar her şeyi hesaplamışlardı, halkların direnme iradesi hariç... Bu iradeye çarpan ABD emperyalizmi ile suç ortakları, çatlakları sıvamak bir yana, daha da derinleşmesine zemin hazırladılar. Emperyalist güçlerin Ortadoğu üzerindeki hegemonyası güçlenmek bir yana zayıfladı.

Bush yönetiminin neo-faşist çetesi tarafından hazırlanan BOP'un başarısı için çalışan Ankara'daki işbirlikçi takımı, bu suç ortaklığı karşılığında "etkin taşeronluk" mertebesine erişme hesapları yapıyordu. Elbette yeni işgaller planlayan savaş baronlarının çizdiği çerçeveye uygun bir şekilde...

O dönem yaşanan "Tezkere kazası" ilişiklerde bazı pürüzler yaratsa da, yeni bir tezkere ile ülkenin kara, hava, deniz üslerinin işgalci ordulara açılması, başa geçirilen çuvalın sessizce kabul edilmesi, Güney Kürdistan'la ilgili "kırmızı çizgiler"in terk edilmesi, Beyaz Saray'ın kapılarının işbirlikçilere yeniden açılmasını sağladı.

İşgal ordularının hem Irak hem Afganistan'da bataklığa saplanması, Filistin ve Lübnan halklarının direnişlerini ezmek amacıyla İsrail savaş makinesinin giriştiği vahşi saldırıların ters tepmesi, bölge haklarının emperyalist-siyonist güçlere duyduğu nefretin katlanması, Pentagon'daki hesapların Ortadoğu'ya uymadığını gösterdi.

Emperyalist işgalcilerin bataklığa saplanması, Türk burjuvazisi ve devletinin desteklediği halkları köleleştirme seferinin hedefine ulaşmasını engelledi. Bu başarısızlık bölgede emperyalist hegemonyadaki gedikleri genişletince, Ankara'daki Amerikancılar, hareket edebilecekleri yeni inisiyatif alanlarının açıldığına kanaat getirdiler. AKP'nin dinci gerici çizgisinden de yararlanarak bölge devletleriyle nispi bir rahatlıkla kurdukları ilişkileri geliştirdiler.

Ankara'daki işbirlikçi takımı, ezilmesi için çaba harcadıkları halkların direnme iradesi sayesinde oluşan ABD egemenliği dışındaki alanlara sızma girişimlerini hızlandırdı.

Göbekten bağımlılığın handikapları

Türk burjuvazisi son otuz yılda vahşi emek sömürüsü sayesinde önemli bir servet birikimine ulaşmış, Ortadoğu'ya yaptığı sermaye ve meta ihracı ile birikimini daha da artırmıştır. Bu dönemde militarist aygıtını sürekli tahkim etmiş, yeni silah sistemleriyle donatmıştır. İsrail'e verilen milyar dolarlık ihalelerle ordu modernize edilmiştir. Son dönemde Kürt halkına karşı savaşı azdıran sermaye devleti, ABD'den yeni silahlar almaya da hazırlanmaktadır.

Sermaye iktidarı ekonomik ve askeri alandaki gelişimine bağlı olarak siyasi ve diplomatik alanlarda da bazı girişimlerde bulunmaktadır. Küstahça saldırganlığından dolayı İsrail'le yaşanan gerilimler, Brezilya ile birlikte İran'la imzalanan uranyum takası anlaşması, ardından ABD'nin hazırladığı İran'a yeni yaptırım kararına BM'de karşı oy kullanılması, Suriye, Ürdün, Lübnan üçlüsüyle serbest ticaret alanı oluşturma hazırlığı vb... Bu girişimler, Türk devletinin bölgede inisiyatif alanı yaratma çabası içinde olduğuna, bu yönde bazı adımlar attığına işaret ediyor.

Ankara'daki işbirlikçileri uysal köleler gibi görmeye alışık olan emperyalist efendiler, özellikle İran'la geliştirilen ilişkiler ile Mavi Marmara gemisine yapılan saldırıdan sonra İsrail'in sert dille eleştirilmesinden ciddi bir rahatsızlık duyduklarını hissettirdiler.

Tayyip Erdoğan'ın Washington'a gönderdiği heyetin karşılaştığı küçük düşürücü muamele, rejim borazanı ABD medyasındaki AKP karşıtı makaleler, başlatılan "eksen kayması" tartışmaları vb., sadece AKP hükümetini değil, TÜSİAD şeflerini bile rahatsız etmiş görünüyor. Bir kez daha "çukura süpürülme" korkusuna kapılan Erdoğan ve avanesinin alelacele Washington'a heyet göndermeleri belli ki yeterli bulunmamış. AKP'nin hükümet kurmasında etkin rol oynayan Yahudi lobilerinin, ABD'ye giden AKP heyetini kabul etmeye bile tenezzül etmemeleri, Erdoğan ve müritlerinin tedirginliğinin kaynağını açıklıyor.

Göründüğü kadarıyla, AKP hükümeti yeni bir burun sürtme operasyonu ile karşı karşıya bulunuyor. Koltuklarını korumanın Washington'dan gelecek desteğe bağlı olduğunu bildikleri için her koşulda efendilerine hizmet etmeye hazırlar; istedikleri şey biraz "adam yerine konulmak". Buna karşın Washington'daki savaş baronları, bu kadarına bile tahammül etmeğe hazır görünmüyorlar.

Bu tablo, emperyalizme göbekten bağımlı olanların nasıl da alçaltıcı bir duruma sürüklendiğinin ibret verici bir belgesidir. Ortalıkta esip gürleyen Erdoğan'ın birden bire uysallaşması, emperyalizme göbekten bağımlı olanların kullanabilecekleri inisiyatif alanının sınırlarını da bir kez daha ortaya koyuyor.

Türk burjuvazisi ve devleti "etkin taşeronluk"un ötesine geçme güç ve iradesinden yoksundur!

Türk burjuvazisi işaret ettiğimiz bazı adımlar atabilmiş olsa da, Amerikancı rejim pek çok sorunla yüzyüzedir. Kürt sorununa iğreti bir çözüm üretmekten aciz olmak, resmi rakamlara göre işsizliği iki yılda yüzde 15● civarında arttırmak, dış borç stokunu 3●● milyar dolara yakın bir düzeye çıkarmak, mali açıdan emperyalist merkezlere bağımlı olmak, kriz tehditinin devam etmesi, vb...

Bunlar, "bölgesel güç" havalarına girmeye çalışan sermaye iktidarının kapsamlı sorunlarından bazılarıdır. Salt bu kadarı bile, emperyalizme göbekten bağımlı bir rejimin, bağımsız hareket ederek eksen kaydırma gücünden yoksun olduğunu anlatmaya yetmektedir.

Hal böyleyken, AB süreci ile emekçileri aldatmanın imkanı kalmayınca, "Türkiye büyük güçler arasına katılıyor" safsatası ile aynı işi yapmaya çalışan egemen güçler ve onların hizmetindeki medya kalemşörleri, kaba bir riyakarlık örneği sergiliyorlar.

Oysa bu yaygarayı koparanlar, bölgenin "etkin gerici gücü" olmanın, esas olarak ABD emperyalizmi adına tetikçilik yapmaya endeksli olduğunun farkındalar. Bundan dolayı İsrail ile ilişkileri sürdürmek için özel bir çaba harcıyorlar.

Amerika'ya giden heyete başkanlık eden AKP'nin Dış İlişkilerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Ömer Çelik'in, İsrail devletine yaptığı şu çağrı durumu açıkça ortaya koyuyor:

"*Türkiye-İsrail ilişkileri tarihi ve siyasi önemdedir, bazı basiretsiz politikacılara bu tarihi perspektifi ve büyük işbirliğini feda etmemelisiniz. Basiretsiz politikacıların şirazesinden çıkmış beyanlarının, Türk-İsrail ve Türk-Amerikan ilişkilerinin önemini bilmeyenlerin bir takım günlük tepkilerinin bu ilişkileri zedelememesi gerekir.*"

Bu açıklama, Ankara'daki işbirlikçi takımının, ırkçı-siyonist İsrail'le ilişkiler ve "eksen kayması" tartışmaları konusundaki duruşunu yeterli açıklıkta özetlemektedir.

TKİP III. Kongresi tutanaklarından...

Parti inşa süreci üzerine

***TKİP III. Kongresi Gündemi**'nin parti çalışması ve örgütlenmesinin sorunlarına ayrılmış ikinci ana bölümü için **Cihan** yoldaş tarafından yapılan sunuş konuşmasının bir bölümüdür..*

III. Parti Kongresi Gündemi'nin Parti'ye ayrılmış bu ikinci ana bölümünün ilk maddesi *"Parti İnşa Süreci Üzerine"* başlığı taşıyor. Bunu bu ana bölüme bir tür giriş saymak gerekir. Burada güncel sorunlarımızdan çok devrimci sınıf partisi inşa sürecinin stratejik anlamı ve iki ana aşaması üzerinde duruluyor. Buradaki temel fikrin özel önemini gözeterek üzerinde biraz daha durmak istiyorum

Marksizmde devrimci sınıf partisinin kendi ideolojik ve sınıfsal özünden gelen bilimsel bir tanımı var. Devrimci sınıf partisi, sosyalizm ile sınıf hareketinin devrimci örgütlü birliğidir. Parti inşa süreci de asıl anlamını burada, bu düzeye ve niteliğe ulaşmakta, sözkonusu birliği örgütlü maddi bir gerçeklik halinde somutlamakta bulur.

Lenin, her ülkede sosyalizm ile sınıf hareketinin ayrı kanallarda ortaya çıktığını ve bir süre ayrı kanallarda aktığını söyler. Sosyalizm burada örgütlü devrimciler şahsında, onların ideolojik bir çizgiye, politik bir programa ve devrimci bir örgüte dayalı pratik yöneliminde ifadesini bulur. Tarihin her döneminde ve hemen her ülkede partileşme çabasını genellikle örgütlü bir grup profesyonel devrimci gündeme getirir. Bunlar aydın, işçi ya da emekçi kökenli olabilir, işe sıfırdan başlayabilir ya da şu veya bu devrimci demokrat siyasal akımdan kopma olarak ortaya çıkabilir. Bu, her bir ülkenin kendine özgü tarihi koşullarına, sol hareketin şekilleniş özelliklerine ve gelişim seyrine göre değişir. Ama temelde her zaman devrimci partinin inşası sorunu, ideolojik temele dayalı bir örgütlü irade sorunu olarak gündeme gelir. Bunun gerçek bir işçi sınıfı partisi formuna ve niteliğine ulaşabilmesi, bu iradenin sınıf çalışması içinde ete kemiğe büründürülmesi ile olanaklı olabilir ancak.

Bu açıdan bakıldığında partimiz hala da bir inşa süreci içerisindedir. Bunu II. Parti Kongresi değerlendirmelerinde bütün açıklığı ile ortaya koyduk. Şimdi III. Kongre'deyiz ve bu vesileyle de yineliyoruz. *III. Parti Kongresi Gündemi*'nde buna ilişkin temel önemde değerlendirmeler, vurgular, uyarılar var. Bu, partimizin mevcut gelişme düzeyi konusundaki bir gerçekçilikten ve onun sorunlarını marksist bir bakışaçısıyla ele almaktan geliyor. Bugünkü gelişme düzeyinde partimizin sosyalizm ile sınıf hareketinin devrimci örgütlü birliğini temsil ettiğini söyleyebilecek durumda değiliz henüz. Partimiz sınıf hareketini devrimcileştirme ve bu temelde onunla örgütlü devrimci birliğe ulaşma çabası içerisindedir. Hala bu sürecin içindeyiz ve denebilir ki stratejik önemdeki bu ilk önemli aşamanın da henüz ilk evrelerindeyiz.

Bu anlamda ve sınırlarda, partimiz hala da bir inşa süreci içindedir, bunu yineliyorum. Dahası, gerçek bir sınıf partisi haline gelip gelememesi de bu sürecin seyri ve akibetiyle sıkı sıkıya bağlantılıdır, bunu da ekliyorum. Bu süreci esası yönünden başarılı bir sonuca vardıramadığımız sürece, bunun kaçınılmaz olumsuz etki ve sonuçlarıyla da hep yüzyüze kalırız. Bunlar politik mücadele pratiğimizde, örgütsel yaşamımızda, kadrolarımızın eğilim ve alışkanlıklarında, genel siyasal-örgütsel kültürümüzde, değerler sistemimizde hep bir biçimde yansıyacaktır. Kendini yeniden yeniden üreten sorunlar, yetersizlikler ve boşluklar, çarpıklıklar ve zaafiyetler olarak karşımıza sürekli biçimde çıkacaktır. Materyalist dünya görüşüne ve sınıf bakış açısına bağlı marksist

devrimciler olarak bizim için bunu anlamakta herhangi bir güçlük yoktur, olamaz. Gerçek anlamda proleter devrimci sınıf niteliği ve kültürü, ancak proleter sınıfla devrimci birleşme süreci içinde ve sayesinde kazanılabilir. Partinin proleter ağırlıklı kadrolara dayanabilmesi gene sınıfla devrimci birleşme süreci içerisinde başarılabilir. Proleter kitlelere dayalı bir parti aynı şekilde sınıfla devrimci birleşme çabasının ürünü olarak gerçekleşebilir. Demek ki burada partinin devrimci proleter niteliğinin yanısıra, proleter sınıfsal bileşimi ve kitle tabanıyla da ilgili kapsamlı bir sorun ile yüzyüzeyiz.

Lenin, *Iskra*'nın ilk sayısına yazdığı başyazıda, sosyalizmle sınıf hareketinin birliği olarak parti inşa sürecini ele alır. Rusya devrim tarihinde çığır açan bir yayının ilk sayısının başyazısının bu temaya ayrılması bile son derece anlamlıdır ve kuşkusuz bilinçli bir tercihin ürünüdür. Bilimsel parti tanımının ötesinde sözkonusu makaledeki temel önemdeki fikir basitçe şudur: Sınıf hareketiyle birleşememiş bir sosyalist hareket, oportünist bir aydın hareketi olarak yozlaşmak kaçınılmaz akibetiyle yüzyüze kalır. Tersinden ise, sosyalizmle birleşememiş bir sınıf hareketi burjuvazinin, çeşitli türden burjuva akımların uzantısı, yedeği ve doğal olarak da oyuncağı olmaktan kurtulamaz. Dolayısıyla, gerek sınıf hareketinin ve gerekse sosyalist hareketin bu olumsuz akibetlerden kurtulabilmesi, her ikisinin tarihi bir süreç içerisinde örgütlü devrimci birliğe ulaşabilmesiyle olanaklıdır ancak. Aynı yerde Lenin ekliyor; bunun her bir ülkede ne kadar erken ya da geç, ne kadar kolay ya da zor gerçekleşebileceği, o ülkelerin kendi tarihi koşullarıyla sıkı sıkıyla ilintilidir. Bunun genel bir formülü, dolayısıyla ortak çözümü yoktur. Bu, her bir ülkenin kendine özgü koşulları içinde kendi somut tarihi çözümünü bulur.

Bu marksist ele alış, devrimci sınıf partisinin inşa sürecinin ele alınmasında bizim için temel önemde ilkesel yaklaşım olageldi. Biz her zaman bu bakışaçısına sadık kalmaya, bu bakışaçısı üzerinden yol almaya çalıştık.

Parti inşa sürecinde en temel zorlanma alanımız, tam da sınıf hareketiyle devrimci bir birleşmede alanında idi ve halen de öyledir. Uzun yılları bulan sürekli ve soluksuz çabalarımıza rağmen bu alanda katetmiş bulunduğumuz mesafe hala çok sınırlıdır. Bu sonuç kuşkusuz temelde tarihi dönemle, Türkiye'nin sosyal-siyasal koşullarıyla, sınıf hareketinin içinde bulunduğu durumla sıkı sıkıya bağlantılıdır. Eğer kendiliğinden dinamiklerin gücü zayıfsa, sınıf kitlelerinin kendini aşarak ilerleyen bir hareketliliği yoksa, bu durumda sınıfla devrimci temellerde birleşme ve bütünleşme çabalarının da kaçınılmaz olarak belli sınırları olacaktır. Son yirmi yılın Türkiyesi'nde de durum aşağı yukarı buydu. Ama biz yine de soluğumuzu tuttuk, ısrarlı ve inatçı bir çaba içinde olduk. Öte yandan belli sınırları aşamasa da sınıf bünyesinde herşeye rağmen belli bir hareketlilik yaşanageldi bu aynı dönem içinde. Bu da sınıfa yönelik devrimci siyasal çalışma için nispeten daha uygun bir zeminin oluşması demekti. Bize düşense bunu en iyi biçimde değerlendirmekti.

Kendi sınırlı güç ve olanaklarımızla bunun gereklerini yerine getirmeye çalıştık tüm siyasal yaşam sürecimiz boyunca. Ama yazık ki bugüne kadar bu alanda çok az mesafe alabildik. Partileşme sürecinin bu temel halkasını esaslı bir sonuca bağlamanın hala da oldukça uzağındayız. Ve bundan dolayı da, toplumdaki nesnel konumu ve bundan kaynaklanan tarihsel misyonuyla devrimci olabilen bir sınıfın hareketiyle, şekilsiz kitleleriyle değil devrimcileşen hareketiyle, bu tür bir birleşmeyi sağlayamadığımız için de, bunu etki ve sonuçları politik ve örgütsel yaşamımızın her alanında kendini bir biçimde gösterdi ve hala da göstermektedir. Politik-örgtüsel sorunlarımızın ve zaafiyetlerimizin temelinde aynı zamanda sınıf hareketiyle devrimci birleşme alanındaki belirgin yetersizliğimiz var. Ayağımızı hala da bu sağlam sosyal zemine gereğince basamamış, parti örgütünü proleter sınıf eksenine oturtamamış olmak var.

Devrimci bir sınıf partisinin gücünün ve istikrarının maddi temeli sınıf hareketidir, bu eksene dayanmayı başarabilmektir. Bu eksene kavuşamadığınız, bu sağlam sınıfsal zemine dayanmayı başaramadığınız sürece, politik ve örgütsel bakımından sağlam ve istikrarlı bir parti olmayı da başaramazsınız. Devrimci moral

değerlerin ve kültürün parti yaşamında yerleşip kök salmasında zorlanır durursunuz. Nitekim bunu biz kendi politik-örgütsel yaşamımız üzerinden tüm açıklığı ile görebiliyoruz. Çözemediğimiz bir sürü örgütsel sorunun, kadrolarda üstesinden bir türlü gelemediğimiz bir dizi temel zaafın gerisinde, ilk adımda değil belki ama son tahlilde, kesin olarak bu var. İlk adımda değil diyorum, çünkü biz bilinçli marksistleriz ve bu alandaki yetersizliğimizi herşeye rağmen bilinçle, bundan kaynaklanan bir irade çabayla dengelemeye çalışıyoruz. Ama bilinçle dengelemeye çalışmanın da belli sınırları vardır, bunu da unutmamalıyız ve kalıcı çözüme, yani sınıf hareketiyle devrimci örgütlü birliği gerçekleştirmeye, partimizi gerçek bir sınıf partisi düzeyine çıkarmaya kilitlenmeliyiz.

Türkiye gibi bir ülkede sınıf dışı devrimciliğin herhangi bir şansı yoktur. Sınıf dışı sol akımların gelinen yerdeki akibeti bunu bütün açıklığı ile göstermiştir. Kolay tasfiye ve dağılmalar, devrimden kopmalar, devrimci örgüt iradesindeki kırılmalar, düzenin icazet alanına kaymalar, tüm bunlar sınıf dışı devrimciliğin tükenişini göstermektedir.

Biz devrimciliği proleter sınıf bakış açısı ile ele aldık parti sorununa ilişkin marksist ilke ve anlayışa sadık kaldık. Tasfiyeci kırılmalara karşı direnicimizin gerisinde aynı zamanda bu var. Burada bakışaçımızın getirdiği üstünlükler, sorunları tarihsel bir perspektifle ele alıp soluğumuzu tutabilmeyi başarmanın getirdiği üstünlükler var. Ve kuşkusuz, sınıfa yönelik yılları bulan politik çalışmamızın herşeye rağmen bize kazandırdıkları var. *III. Parti Kongresi Gündemi*'nin de vurguladığı gibi, bugün sınıf çalışmasında herşeye rağmen katettiğimiz bir mesafe ve edindiğimiz önemli bir deneyim var. Gelinen yerde artık işçiler arasından proleter kadrolar, parti üyeleri ya da aday üyeleri çıkarabilecek aşamadayız. Bir takım işçi direnişlerine müdahale edebilecek, düzenli olarak sınıf kitlelerine seslenebilecek bir durumdayız. Bunlar kuşkusuz bizi ayakta tutan, soluk kazandıran, soluğumuzu ve dayanma gücümüzü artıran ve giderek sınıfla devrimci birleşme sorununun çözümüne doğru ilerlememizi kolaylaştıran başarılar ve maddi dayanaklardır.

Sınıf çalışmasının başarısı tayin edici önemdedir. Bu, bir partinin kimliğiyle, son tahlilde niteliğiyle ilgili, devrimci sınıf partisi olup olmamasıyla, bu niteliği kazanıp kazanamamasıyla ilgili bir sorundur. Bütün öteki sorunlarımızı, sınıf ekseni sorununu, sınıfla birleşme sorununu çok dolaysız bir biçimde kesmektedir, bunu hep akılda tutmalıyız.

Marksizm modern işçi sınıfı hareketinin teorik dışa vurumudur, diyor Engels. Marksizmi sınıf özünden ve temelinden koparamazsınız. Sosyalizmi Marks'la birlikte ütopya olmaktan çıkarıp bir bilim haline getiren, modern burjuva toplumunda işçi sınıfının konumunun ve bundan kaynaklanan tarihi rolünün bilimsel bir tahlille ortaya konulmasıdır. Bu nedenle sınıfla devrimci birleşmeyi hedeflemeyen ve buna kilitlenmeyen bir devrimci sınıf partisi iddiası boş bir laf olarak kalacaktır.

"Felsefe proletaryada maddi silahlarını, proletarya felsefede ideolojik silahlarını bulur", diyor Marks. Sosyalizm ile sınıf hareketinin birliği sorununun bir başka biçimde dile getirilmesidir bu. Bu birliği sağlamaya yönelmediğiniz sürece felsefe, yani sözde marksist dünya görüşünüz, kendi içinde işlevsiz bir laf yığını olarak kalır. Tersinden proletarya felsefede ideolojik silahlarına kavuşmadığı sürece, bilimsel sosyalizmin dünya görüşüyle donanmış bir partinin önderliğine kavuşmadığı sürece, burjuvazinin bir eklentisi ve uzantısı olmaktan kurtulamaz.

Bu temel önemde bakışaçısı sorununun saflarımızda çok iyi anlaşılması ve derinlemesine sindirilmesi gerekir. Zira bu, marksist dünya görüşünün sınıf özüdür. Aynı zamanda bugünkü sorunlarımızı kavrayabilmemizin de temel önemde bir eksenidir. Bu nedenle konu üzerinde ne denli durulsa yeridir. Bu bakışaçısını saflarımızdaki her militanın bilincine derinlemesine yerleştirmek gerekir...

Erdal: Daha dar bir alanda bir soru sormak istiyorum. Değişik eylem ve etkinliklerde, sendikacılar veya kimi ileri öncü işçiler; bugün sınıfla birleşmiş, onu yönlendirebilen, harekete geçiren bir sınıf partisi yoktur, diyorlar. Bununla biraz bugün görev budur, bunu inşa

etmektir demek istiyorlar. Ortaya koyduklarınız ışığında ele aldığımızda buna verilecek yanıt ne olacaktır, bizim cephemizden?

Cihan: Zor gibi görünün bu soruya yanıtımız basitçe şu olmalıdır: Sınıfın devrimci partisi iddiası herşeyden önce marksist bir devrimci bakışaçısı gerektirir. Bu da ortaya ideolojik bir çizgi koymak ve bu temel üzerinde sınıfa örgütlü bir yönelim içine girmek olarak kendini somutlar. Bu ülkede tam da bunu yapan, bunun gereklerine kilitlenen ve doğrultuda yirmi yıldır epeyce de mesafe kateden bir devrimci parti var. Bu, TKİP'dir. Partimizin halihazırda bu alandaki yetersizliği bir bakışaçısı ya da örgütlü yönelim zaafiyeti sorunu değildir. Sorun temelde tarihi dönem, Türkiye'nin koşulları ve sınıf hareketin durumu ile ilgilidir. Ancak bu temel üzerinde ve bunlarla sıkı sıkıya ilişkisi içinde anlaşılmak kaydıyla, kuşkusuz bu arada kendi öznel zaaflarımızla da ilgilidir.

Kaldı ki, sizin hala da başlamak gerekir dediğiniz ve başlamak zorunda olduğunuz yerden biz çoktan başlamış, büyük emekler sarfetmiş ve sayede süreci bir yerlere de getirmiş bulunuyoruz. Devrimci bir sınıf partisi için zorunlu bir ilk adım olan ideolojik bakış açısı edinilmiş, yani marksist dünya görüşü zeminine sağlamca oturulmuştur. Toplumsal devrimin temel sorunlarının ilkesel, ideolojik ve stratejik çerçevesi aydınlatılmış ve devrimci bir sınıf partisi programı halinde somutlanmıştır. Bu ihtilalci temellere dayalı örgütsel bir yapıda ete kemiğe büründürülmüş ve bu yapı şaşmaz bir biçimde sınıf hareketiyle devrimci örgütlü birleşme hedefine yöneltilmiş, bu tarihi önemde sorunun çözümüne kilitlenmiştir. Bu çaba kesintisiz ve soluksuz bir uğraş olarak yıllardır sürdürülmektedir. Ama mücadelenin bugünkü özel tarihsel koşulları fazlası ile elverişsizdir ve bu nedenle de mesafe almakta ciddi zorlanmalar yaşanmaktadır. Verim son derece düşüktür, harcanan çabaya oranla çok az mesafe katedilebilmektedir. Buna rağmen bu irade korunmakta, bu soluk tutulmakta, bu çaba gösterilmektedir. Mesele budur. Sınıf hareketine dayanan gerçek bir komünist partisi mi arzuluyorsunuz, o halde TKİP saflarında birleşmeye bakınız! Güç ve olanaklarınızla onu güçlendirmeye bakınız! Evet, yanıtımız tüm açıklığı ve sadeliği içinde işte budur!

Bu ülkede uzun yıldır bu türden tartışmalar yapılıyor. Ama bu tartışmayı yapanlar, var olan yapıları beğenmeyip de bize gerçek bir sınıf partisi gerekli deyip duranlar, pratikte ne yapıyorlar? Hiçbir şey! Varolanı beğenmemeyi, açık bir ideolojik kimlikten ve devrimci bir örgütsel saftan, dolayısıyla sınıf hareketine örgütlü bir devrimci yönelimden yoksunluklarına dayanak yapmakla yetiniyorlar. Basitçe işi gevezeliğini yapıyorlar ve bununla kendilerini rahatlatıyorlar ya da öyle sanıyorlar.

Birileri yıllardır, hatta bir kaç onyıldır işçi sınıfının partisi yok yaratmak gerekir derken, öteki birileri de bundan yirmi yıl önce, halkçı gelenekten koparak kaldırdıkları bayrakla yola çıkmışlardır. Tüm zorluklara rağmen bu yol yürünmüştür. Türkiye sol hareketinin tasfiye olduğu bir süreçte devrimci bir politik-örgütsel kimlik yaratılmıştır. Bunun dayandığı ideolojik çizgi, bu çizginin somutlandığı program, dostun düşmanın gözleri önünde göndere çekilmiştir ve bir bayrak gibi durmaktadır. Ama siz de hala sınıfla birleşmediniz denilecektir bize, nitekim deniliyor da. Ama biz sınıfla birleşmek istiyoruz ve bunun için didinip duruyoruz. Sonuçta biz bu yönelimi yirmi yıldır şaşmaz bir hedef haline getirmişsek, bu bile gerçek marksistler, gerçek proleter devrimciler olduğumuzun dolaysız bir kanıtıdır. Örgütsüz bir biçimde, ama sendikacı, ama örgütsüz işçi, ama troçkist aydın, ama küçük-burjuva halkçı gelenekten gelen örgütsüz bir kimse olarak, ortada amaçsızca durup dolaşanların yaptığı nedir peki? Onların son gelmez bir gevezelik olarak tartışıp durduğunu biz yirmi yıldır bir irade olarak hayatın içerisinde gerçekleştirmeye çalışıyoruz.

'90'ların başında biz, dışımızda da bir takım güçler çıkamaz mı, parti inşa davasını onlarla ortaklaştıramaz mıyız diye düşünüyor ve devrimci harekete de bu gözle bakıyorduk. Ama gelinen yerde bu bizim için bitmiş bir tartışmadır. Eklektik bir kimliğe sahip bulunan, bu özellikleriyle sosyalizme açık bir potansiyel de barındıran geleneksel küçük-burjuva akımlar, yazık ki hep geriye, reformizme kan taşıdılar. Sınıf devrimciliğine açık, buna yönelen eğilimler çıkmadı, çıkamadı bu saflardan ve bu

beklenti, dolayısıyla tartışma, bizim için artık geride kaldı. Herşey bir yana ileriye çıkmak devrimci kimliği ve örgütsel zemini korumakla olanaklıydı. Oysa halkçı akımların neredeyse bir bütün olarak bu açıdan başaşağı gittiklerini, içlerinden bazılarının bu zemini tümden ve üstelik çoktan tükettiklerini biliyoruz.

Biz her zaman, boşluktan bir şey doğmaz, sonuçta bir birikimin ürünüyüz dedik. Ama şunu da söylemek zorundayız ki, biz fiziki anlamda adeta yoktan yarattık, bunu başardık. Herkesin var olanı yok ettiği, zamanla çürüttüğü, adım adım tasfiye edip dağıttığı bir özel tarihi evrede biz yoktan bir parti yarattık. Birilerinin onu bununla birleştirmekle, benzemezleri biribirine eklemekle, böylece güya solun sorununu çözmeye çalıştığı bir evrede, biz ideolojik kimliği belirleyici bir hareket noktası olarak aldık, bunu örgütsel bir kimlik halinde somutladık ve sınıf eksenli bir çalışma ile mesafe almaya çalıştık.

(...)

Erdal: Sorunun yanıtı kendi tutarlılığımız açısından önemli. Bazen söylenenlere karşı; hayır parti vardır kestirme yanıtıyla yetinen, sorunu bütün bu yönleriyle ortaya koyamayan tutumlara gidilebiliyor. Bu ise ne açıklayıcı ne de ikna edici olabiliyor. Soruyu kasten biraz da bunun için sormuş oldum...

Cihan: Parti ne anlamda halihazırda vardır ve ne anlamda hala da bir inşa süreci içindedir, biz bunu her zaman tüm açıklığı ile ortaya koyduk. Kendi temel önemde yetersizliklerimizi hiç de salt kendimize saklıyor değiliz. Bunları başından beri herkesin önünde ortaya koyuyor, tüm açıklığı ile tartışıyoruz. Bu bizim gerçekçiliğimizin, açıklık kültürümüzün bir gereği ve yansıması, istesek de biz başka türlü davranamayız.

II. Parti Kongresi'nin gerekçeli gündeminde de tüm açıklığı ile var; biz hala da partileşme süreci içindeyiz, sınıf hareketiyle devrimci örgütlü birliği gerçekleştiremediğimiz sürece de bu böyle olacak. Dahası, aynı değerlendirmede, bu süreci tamamlayamadığımız sürece gelecekteki akibetimiz bile belirsiz kalacaktır deniliyor, son derece açık ve vurgulu ifadelerle. Zira, süreç gereğinden fazla uzarsa sonuçta bu iradeyi koruma gücü gösteremeyebilirsiniz de. Umutsuzluğa kapılabilir, yeni arayışlar içine girebilir, başka güçlere ve çözümlere yönelebilir, böylece ideolojik çizginizden uzaklaşabilirsiniz de. Ya da basitçe darlığı ve kısırlığı aşamayan bir mezhep halinde yozlaşır, ardından da yok olur gidersiniz. Eğer gerçekten marksist isek, sınıfsal bakışa dayalı bilimsel bir tutumla olaylara bakacaksak, bu stratejik önemdeki sorunda da bunu böyle düşünmek zorudayız.

Bu denli gerçekçi olalım, hiçbir biçimde kendimizi kandırmayalım, ama aynı zamanda devrimci açıdan güvenli, iyimser ve soluklu da olalım. Sağlam ideolojik temellere dayanan bir partiyiz, bu temele dayanırsak tüm yetersizliklerimizin ve dolayısıyla da temel önemdeki bu tarihi sorunun da üstesinden geliriz. Bugün bu konuda bir güvensizlik, zayıflık duygusu duymak için hiçbir neden göremiyorum.

Partinin kuruluşu kendi başına çok büyük bir adımdı. Ama daha ilk adımında çelmelendi. Alınan darbeler partiyi örgütsel bakımdan zor durumda bıraktı. Ama parti buna rağmen ayakta kaldı ve yolunu yürüdü. "Devirmeyen darbe güçlendirir" dedi ve bu inancını neye dayandırdığını en açık biçimde gerekçelendirdi. Her TKİP militanı denk düştükçe buradaki gerekçelendirmeye dönüp yeninden bakmalıdır. Bu ona partimizin üstünlüklerini doğru kavrama olanağı verecektir. Eğer sağlam bir ideolojik temel, açık bir politik çizgi ve giderek kök salan bir değerler sisteminiz varsa, fiziki darbeler ve dağınıklık geçici fakat hareket kalıcı olur. Bundan hiçbir biçimde kuşku duymayınız. Bunu bize bolşevizmin devrim öncesi tarihi tüm açıklığı ile göstermektedir. Parti defalarca fiziki tasfiye noktasına gelmiş, ama her defasında daha sağlam biçimde ayakları üzerine doğrulmuş ve yolunu yürümüştür.

Lenin'in Çernişevski'ye atıfla söylemeyi pek sevdiği gibi, devrim Nevski Bulvarı'nda yürümeye benzemiyor. Önemli en akıl almaz güçlükleri, badireleri, darbeleri, kayıpları atlatmayı bilebilmektir, devrim yolunda yürümeyi başarabilmek tam da budur. Bunları başaran bir parti sonunda ipi göğüslemeyi, devrimi zafere ulaştırmayı da başarabilir.

(...)

TKİP III. Kongresi tutanaklarından...

Devrimci örgüt sorunu

TKİP III. Kongresi'nin "Devrimci örgüt sorunu" başlıklı gündemine ***Cihan*** *yoldaş tarafından yapılan sunuş konuşmasının başlangıç bölümüdür..*

'71 devrimci çıkışının ürünü olan ve Türkiye'de halkçı devrimci-demokratik geleneği başlatan siyasal gruplar daha baştan birer yeraltı örgütü olarak ortaya çıktılar. Ne var ki ciddi bir örgütsel pratik bir yana henüz sözü edilebilir bir örgütsel şekillenme olanağı bile bulamadan hızla tasfiye oldular. Onların bıraktığı miras üzerinden halkçı devrimci örgüt geleneği, asıl olarak '**7**0'li yılların ikinci yarısının bir olgusu olarak şekillendi ve dönemin sonuna doğru gelişme sınırlarına vardı.

O dönemin siyasal grupları içinde örgütsel açıdan nispeten iyi durumda görünenlerden biri de TDKP idi. Biçim olarak, yapılanma bakımından demek istiyorum, iyi kötü bir örgütsel yapısı ve işleyişi vardı. Yukarıdan aşağıya merkez komitesi, il komiteleri, alt komiteler ve hücrelerden oluşan hiyerarşik bir yapı, işleyiş ve denetim vardı. Parti içi genelgeler çıkıyor, rapor mekanizması işliyordu. Biçimsel yönden devrimci örgütün bir dizi koşulu vardı. Gelgelelim TDKP'nin bu yapıya ve işleyişe genel çizgiyleriyle kavuştuğu bir gelişim evresinde, ortada henüz ne açık bir ideolojik çizgisi ve ne de bir programı vardı. Dahası harekete büyük bir ideolojik kafa karışıklığı hakimdi. Bu durumda, '71 Hareketi'nden devralınan genel devrimci söylemleri saymazsanız, pratikte devrimci örgüt devrimci çizgiyi öncelemişti.

Bu salt ona özgü bir durum da değildi. Geleneksel küçük-burjuva akımlarda devrimci örgüt pratiği açık bir ideolojik çizgiye ve programa dayanmıyor, tersine bunları önceliyordu. Devrimci örgüt genel devrimci konum ve kimliğin bir tür kendiliğinden pratik bir yansıması idi. Bu koşullarda ise sağlam, tutarlı ve kalıcı bir örgütsel yapı istense de kurulamazdı. Hele de küçük-burjuva bir sınıf zemini ve siyasal kültür temeli üzerinde... Nitekim 12 Eylül'ü izleyen hızlı çöküş ve dağılma bunun açık bir kanıtlanması oldu. Türkiye'de zamana ve zorlu koşullara dayanıklı bir devrimci örgüt pratiğine ulaşılamadığı açıkça görüldü.

Oysa ikinci yarısı görkemli bir devrimci yükselişe sahne olan '**7**0'li yıllarda, kalıcı ve zorlu dönemlere dayanaklı bir devrimci örgütlenme yaratabilmek için koşullar birçok bakımdan son derece uygundu. Zengin bir kadrosal güç, militan bir kitle hareketi zemini ve önemli bir kitle desteği sözkonusu idi. Devrim için hayatını adamaya hazır binlerce genç ve dinamik kadro vardı ve bunları kazanmak için öyle ciddi bir çaba harcamak da gerekmiyordu. Kadrosal güç siyasal yapıların adeta üzerine yığılıyordu ve bunu aynı kolaylıkla sağlanan kitle desteği tamamlıyordu. Böyle bir dönemin parti ve grupları buna rağmen ciddi ve kalıcı bir örgüt pratiği ve dolayısıyla geleneği yaratamadılar. Bunun nedenleri üzerine çok yönlü bir irdeleme yapılabilir, ama temeldeki neden, kendiliğindenci bir gelişimin ürünü olarak şekillenen küçük-burjuva ideolojik-sınıfsal kimlikti, buna kuşku yok.

12 Eylül yenilgisi ve tasfiyesini izleyen yeni dönemse, nesnel koşullar bakımından büyük dezavantajların ifadesi olsa da, öznel bakımdan geçmişin deneyimine sahip olmak gibi temel önemde avantajlar da sunuyordu. Kolay yenilgi paha biçilmez dersler, dolayısıyla her alanda yenilenme, bu temel üzerinde sağlam bir devrimci örgütsel yapı inşa etme olanağı anlamına geliyordu. Ama bunun

esasa ilişkin bir anlamı ve işlevi olmadı, daha doğrusu olamadı. Zira tutucu küçük-burjuva akımlarda bu deneyimden devrimci doğrultuda yararlanabilme isteği ve yeteneği yoktu. Böylece bu en temel avantaj değerlendirilemedi. Tüm öteki koşullar ise zaten aleyhte idi. Kolay alınan ezici bir yenilgiden henüz çıkılmıştı ki bu kez dünyadaki '89 çöküşü geldi. '8●'li yılların sonu ve '9● yılındaki umut verici kıpırdanmalara rağmen sosyal mücadele bakımından son derece kısır bir döneme girildiği daha sonra açığa çıktı. Bu, sol akımlar payına moral ve maddi beslenme kaynaklarının kısırlığı ile aynı anlama geliyordu. Kürt hareketinin atılımı ise, önce kısmen olumlu bir etki yaratsa da, çok geçmeden bir yandan kadrosal ve kitlesel beslenme kaynaklarını daha da sınırlayarak, öte yandan ideolojik yönden etkileyip bozarak, esası yönünden olumsuz bir rol oynadı.

Böylece, geçmiş deneyime rağmen, geçmişe göre son derece elverişsiz tarihi koşullarda, yeni dönem örgütleri var olmaya çalıştılar ve sonuçta bunu başaramadılar. Herşeye rağmen devrimcilikte ısrar edenler bir dönem için belli bir yere kadar geldiler, herkes kendini yeniden inşa etmek için iyi kötü bir irade ve çaba koydu ortaya. Bu çabanın sağladığı başarının tepe noktası '9●'lı yılların ortası, daha somut olarak '95-'96 yıllarıdır. 1 Mayıs kortejleri, Gazi Direnişi ve o dönemin zindan direnişi başarıları birbirini izleyince, halkçı demokrat küçük-burjuva akımlar nihayet düze çıktıklarını sandılar. Oysa bunun hemen sonrası sürekli bir çözülüş ve sonu gelmeyen bir tasfiye süreci oldu ve bu belli evrelerden geçerek bugüne dek sürdü.

Bu çözülüş başlangıçta etkili polis darbeleriyle gelmiştir. Devlet bunu çok bilinçli olarak yapmıştır. '9●'ların ortasında devletin bir değerlendirmesi var; solun büyük bölümünün ılımlı bir çizgiye çekildiği, sınırlı bir bölümünün ise hala da radikalizmde direndiği üzerine bir değerlendirmedir bu. Bakıyoruz, bu değerlendirmenin arkası, devletin devrimci örgütlere sistemli bir saldırısıdır. Bu saldırının bir yönü sürekli örgüt operasyonlarıdır. Öteki yönü, buna paralel olarak zindanları devrimci kadro kaynağı olmaktan çıkarmak, bu çerçevede F tipi hücrelere geçiştir. Bugün 13-14 yılın ardından dönüp baktığımızda, devletin bunda büyük bir başarı sağladığını görüyoruz. Halkçı gelenekten gelen parti ve örgütlerdeki devrimci irade kırılması bunu anlatmaktadır. Devrimci örgüt geleneğinin terkedilmesi bunun ifadesidir.

Aynı dönemin siyasal süreçleri de ağır tasfiyeci etkiler yaratacak türdendi. Önce Susurluk, ardından çetelerden arınma manüplasyonu var. Sonrasında 28 Şubat var, bir başka büyük manüplasyondur; solun bir kesimi ile toplumsal muhalefetin yedeklenmesi sonucuna yolaçmıştır. AB süreci kolay demokrasi hayallerini bazı devrimci demokrat akımlar şahsında bile besleyebilen bir başka manüplasyondur. Bundan, ulaşmış bulunduğu sermaye birikimi düzeyinde burjuvazinin artık faşizme ihtiyacı duymadığı, bu nedenle AB süreci üzerinden demokrasiye yöneldiği türünden orijinal sonuçları çıkaran ve bunu da legal parti açılımlarına dayanak yapan gruplar olduğunu biliyoruz. Demokrasinin yolunu açan AB süreci hayallerini çok geçmeden bu kez İmralı teslimiyeti ve Kürt hareketinde devrimden köklü kopuş çizgisi izlemiştir. Kürt hareketine büyük devrimci misyonlar yükleyen kuyrukçu çevreler başta olmak üzere, bunun geleneksel sol üzerinde son derece yıkıcı etkileri olmuştur.

Birbirine eklemlenerek sürekli biçimde solda tasfiyeciliği besleyen bütün bu sürecin son bir önemli halkası ise, 3 Kasım 2●●2 seçimleri sürecinde Türkiye solunun büyük bir bölümünü içine alan parlamentarizm cereyanıdır. Bu cereyananın gücü ve etki alanı, kırk yıllık boykotçu akımların gelinen yerde bu aynı parlamentarist platforma savrulmasından ve legal parti açılımlarının yeni bir tasfiyeci eğilime dönüşmesinden de görülebilir. Buna devrimci örgüt sorununu bir yana bırakmanın eşlik ettiğini biliyoruz.

Bu aynı evre içerisinde kitle hareketi sürekli varlığına rağmen politik açıdan kısırdır, dolayısıyla verimi son derece sınırlıdır. Devrimci örgüt için zemin zayıftır, devrimci kadro kaynağı son derece kıttır. Bu arada devletin F tipi başarısı, yani zindanların

devrimci kadro kaynağı olmaktan çıkarılması ve bunun bir moral yıkım ile birleştirilmesi vardır.

Bütün bunların ardından, gelinen yerde, Türkiye'de devrimci örgüt geleneği bitirilme noktasına getirilmiştir. Bu irade kırılmıştır. Bu konuda gerçekçi olmak ve devrimci örgüt alanındaki sorumluluklarımıza da bunun ışığında, kendimizden öteye bu geniş çerçeve üzerinden bakmak zorundayız. TKİP, Türkiye'de bu alanda bugüne kadar başarılamayanı başarmak, sağlam temelere dayalı ve tüm koşullara dayanıklı devrimci bir parti örgütünü sınıf hareketi ekseninde kurmak gibi bir büyük yükümlülükle yüzyüzedir.

Burjuva gericiliği devrimci örgüt geleneğini tasfiye etmek için çok özel ve sistemli bir çaba harcadı; zira devrimci örgüt zemini yaşadığı sürece siyasal akımların devrimci ideolojik eğilimlerini ve siyasal hedeflerini de iyi kötü koruyabildiklerini biliyordu. Bu zemini ortadan kaldırırsa ideolojik kırılmaların da kolaylaşacağı ve bunun devrimden kopmalara varacağı değerlendirmesi ile hareket etti sermaye devleti. Sonuçta gelişmeler yanılmadığını göstermiş oldu. Devrimci örgüt iradesinin kırılması hemen ardından ideolojik kırılmaları beraberinde getirdi. Devrimci halkçı geleneğin son temsilcilerinin gelinen yerdeki tablosu bunu açıkça göstermektedir.

Partimizin devrimci örgüt sorununda açık bir bilinci ve sağlam bir iradesi var, bu partimizin bu alandaki en büyük üstünlüğüdür. TKİP'liler olarak bizler, devrimci örgüt olmadı mı devrim iddiasının boş bir laf olmaktan öte bir anlam taşıyamayacağının tam olarak bilincindeyiz. Aynı şekilde, örgütsel açıdan düzenin icazet ve denetim alanına giren bir hareketin, devrime götürmek bir yana devrimci olarak bile kalamayacağının da...

Partimiz beynini ve örgütsel omurgasını her zaman devletin icazet ve denetim alanı dışında tutmalı, bunu başarmak kaydıyla ve bu temel üzerinde, legaliteden de her zaman en etkin bir şekilde yararlanmalıdır. Bunu başarırsa, bunu başarabilecek bir yapılanmaya ve çalışma tarzına ulaşırsa, uzun vadede bunun biricik güvencesi olabilecek olan bir sınıf-kitle zeminine otururs a, devrimci örgüt sorununu da böylece kalıcı bir biçimde çözmüş olur.

Devrimci illegal örgütsel temel ve faaliyet, devrimci bir legal çalışmanın da temel koşulu ve gerçek güvencesidir. Partimizin konuya ilişkin değerlendirmelerinde her zaman vurgulandığı gibi, devrimci illegalite ile devrimci legalite birbirini koşullayarak diyalektik bir bütünlük oluşturur. Bunları birbirinden kopardınız mı ikisini de sakatlamış, devrimci işlevi yönünden boşa çıkarmış olursunuz. Devrimci illegalitesi olmayan, bu stratejik temele dayanmayan bir legalite, düzenin icazet alanına girmek ve oportünist bir siyasal akım olarak bozulup yozlaşmak anlamına gelir yalnızca. Ama tersinden, devrimci legaliteyi kullanamayan bir illegalite de yaşam gücü, hele de gelişip serpilme olanağı bulamaz. Bir çeşit komplocu bir yapılanma olarak geçici bir dönem için belki var olabilir, ama hiçbir zaman uzun vadeli bir yapılanma olmayı başaramaz ve bir örgütsel kalıcılık sağlayamaz.

Öte yandan, aralarındaki bu kopmaz diyalektik ilişkiye rağmen, illegalite ile legalite hiçbir biçimde eşit konumda da değildirler. Biri ilkesel ve stratejik, oysa öteki pratik ve taktik niteliktedir. Stratejik olan esas ve belirleyicidir, taktik olansa kesin olarak stratejik olana tabidir, ona göre belirlenir, ona hizmet edecek biçimde ele alınır, ona hizmet ettiği sürece bir anlam taşır. Legalite-illegalite ilişkisinde stratejik olan illegalitedir, zira devrim amacına bağlanan, devrim stratejisinin zorunlu gereği olan odur. Legalite ise taktiğe ilişkin bir sorundur ve illegaliteye tabidir, ona bağlı olarak ele alınır, ona hizmet edecek şekilde kullanılır. Bu hiçbir biçimde devrimci legalitenin önemini azaltan değil, fakat yalnızca ikisi arasındaki ilişkiyi doğru kuran bir ele alıştır. İllegalite temeldir, legalite ise ona tabi ve onun hizmetindedir, sorunun özü, esası ve özeti budur.

Devrimci örgütün tasfiye olduğu bir durumda, legaliteyi devrimci bir tarzda ve devrimci amaçlara yönelik olarak kullanmanın herhangi bir olanağı da kalmaz. TDKP'nin '9●'lı yıllardaki akibeti buna yakın yıllardan öğretici bir örnektir. Bu partiyi toprağa gömenler, legal parti hevesi ile ortaya çıktıklarında, hiç de illegal örgütü tümden

tasfiye etmek amacında değildiler. Legal partiye rağmen illegal örgütü korumak iddiasında idiler. Proletarya partisinin legal sınırlar içerisinde varolabileceğini iddia etmek, bu ülkede tam bir siyasal özgürlük, örgütlenme özgürlüğü olduğunu iddia etmek anlamına gelir ki, bu da en büyük sahtekarlıktır diyen yazılar da yayınlıyorlardı. Onlar, partinin merkezi karargahını ve örgütsel omurgasını koruyarak, legal bir parti ile legalitenin daha geniş bir kullanımını gerçekleştireceklerini iddia ediyor ve büyük ihtimalle de bunu umuyorlardı. Ama polis bu değerlendirmeyi ve niyeti gördü, toplu bir saldırıyla ortada illegal örgüt adına ne varsa tasfiye edip dağıttı. Bu da TDKP'nin kesin ölümü oldu. Onu yeniden diriltmek için herhangi bir girişim de yaşanmadı. Tasfiyeci sürüklenişin o aşamasında bu artık olanaklı da değildi. Legal parti olanağından yeraltı partisini koruyarak yararlanabileceklerini sananlar, daha işin başında legal partileriyle başbaşa kaldılar ve sonuçta bu durumu kabullenmekte fazlaca da zorlanmadılar. TDKP örneği devrimci örgütsel temel yitirilince devrimcilikten geriye hemen hiçbir şeyin kalmayacağının da açık ve somut bir kanıtlanmasıdır.

Devrimci örgüt sorununu çözmek, her şart altında ayakta kalabilen ve siyasal faaliyetini en ağır koşullarda bile kesintisiz olarak sürdürebilen illegal bir parti örgütü yaratabilmek demektir. Türkiye'de askeri darbeler sonrasında devrimci örgüt yapılanmalarının korunamadığını ve dolayısıyla devrimci siyasal faaliyetin kesintiye uğradığını biliyoruz. 12 Mart'tan sonra olduğu gibi 12 Eylül'den sonra da bu böyle oldu. İlkinin anlaşılır nedenleri vardı, zira bu dönemin devrimci örgütleri bir ilk çıkışın henüz filiz halindeki ilk örnekleri idiler. Fakat kitlesel bir devrimci yükselişin verimli toprağında gelişip serpilme olanağı bulanların 12 Eylül'ü izleyen haftalar ve aylar içindeki kolay çöküşü için bu söylenemez. Bu olgu sözkonusu parti ve örgütlerin ideolojik, örgütsel ve sınıfsal bakımdan yapısal zayıflıklarının bir göstegesi oldu ve Türkiye'de devrimci örgüt sorununun çözülemediğini gösterdi.

Devrimci örgüt sorununa bütün bunların ışığında bakmalı, kapsamını ve çözümünü bu çerçevede ele almalıyız. Sorunun temel önemde olduğunu, stratejik bir nitelik taşıdığını, devrimci açıdan bir ölüm-kalım sorunu olduğunu asla unutmamalıyız. Türkiye solunun yakın geçmiş deneyimlerinden bu açıdan çıkarılması gereken dersleri çıkarmayı sürdürmeli, özellikle de dünkü devrimci yapıların bugünkü akibetinden çok şey öğrenmeliyiz. (...)

Akibeti baştan belli...

(Baştarafı s.7'de)

elde edilebilir olanı kurulu düzenle pazarlıkların ürünü anayasal reformlarla elde edebileceğini sanmak, ham hayallerle oyalanmaktır.

Kürt hareketi tutarlı olmak istiyorsa iki şeyden birini seçmek zorundadır. Ya ulusal eşitliğe dayalı siyasal istemlerden vazgeçmeli, ya da bunun gerici burjuva düzeni ile pazarlıklarla, dolayısıyla anayasal reformlarla elde edilebileceği hayalinden. İkisinden de vazgeçmemek, bir çıkmaza saplanıp kalmakla aynı anlama gelmektedir.

Aynı kaba tutarsızlık kuyrukçu solun tümünde vardır. Onların ortak sloganı "demokratik, adil ve onurlu bir barış!"tır. Ama bu çevreler, ilkin bunun siyasal kapsamını tüm açıklığı ile ortaya koymak ve sonra da bunun kurulu burjuva düzeni sınırları içinde ve anayasal reformlar yoluyla nasıl olanaklı olabileceğini izah etmek sorumluluğu ile yüzyüzedirler. Tümü de hala marksist geçindiğine göre, bunu Marksizmin ulusal sorun teorisi ve programıyla bağdaştırarak yapmak gibi bir yükümlülük de var önlerinde. Devrimci olmak iddiasını sürdürüp de ulusal sorunda anayasal reform çizgisinin ardından sürüklenmek, tüm kişi, grup ve partileriyle kuyrukçu sol çevrelerin ortak çelişkisi ve yapısal tutarsızlığıdır. (...)

Örgütsel güvenlik sorunları...

Savaşçı militan kimliği güçlendirmenin önemi

Komünistler olarak temel tarihsel hedeflere bağlı stratejik bir savaş yürütüyoruz. Günün görev ve sorumluluklarına buradan bakıyor, siyasal mücadelenin karşımıza çıkardığı güncel sorunları bu hedefler üzerinden ele alıyoruz. Aynı yaklaşım *"devrimci örgüt ve örgütsel güvenlik sorunları"* açısından da böyledir. Zira program şahsında ilan ettiğimiz devrimci stratejik hedefler, en başta bunun ciddiyetine uygun mücadele biçimlerini, davranış çizgisini ve örgütsel şekillenişi gerektirir.

Kaldı ki devrimci bir savaş örgütü açısından güvenlik sorunu, tanımlanan stratejik hedeflere ulaşabilmesi ve dolayısıyla geleceği açısından "yaşamsal" bir yer tutmaktadır. Hangi nesnel koşullar altında olunursa olunsun, sorunun önemi ve ciddiyeti tam da buradan kendisini ortaya koyar. Güvenliğe dair yapılan o anki tartışmalar nesnel olarak günün ihtiyaçları üzerinden yürütülse de, asıl olarak **"çizginin/ örgütün geleceğine/akibetine"** yöneliktir.

Elbette siyasal mücadelenin güncel seyri, sınıfların o günkü güç ve örgütlenme düzeyleri, mevcut çelişkilerin kuvvetiyle doğrudan ilişkilidir. Karşıt sınıfların mücadele içerisinde kullandığı araçlar, silahlar, saldırı ve savunma taktikleri, o anki nesnellik üzerinden bir karşılık bulur. Dolayısıyla, verili koşullar üzerinden bakıldığında, örgütsel güvenlik üzerinden yürütülen tartışmaların içeriği ve bunun üzerinden belirlenen araçlar ve yöntemlerde kimi farklılıklar gündeme gelebilir. Fakat devrimci bir savaş örgütü açısından örgütsel süreklilik ve buna bağlı olarak güvenlik sorununun kapsamı, tüm bunları da aşan bir mahiyete, "stratejik bir öneme sahiptir". Zira yürütmekte olduğumuz mücadele, tarihsel çelişkiler aşılana kadar sayısız muharebeler, yengiler ve yenilgilerle birlikte **"kesintisiz ve her an"** devam edecektir. Tam da bu sebeple, örgütsel güvenlik sorununu da en başta "sınıflar savaşı" düzleminde kavrayabilmek, bu savaşın sürekliliği içerisinde ele alabilmek büyük önem taşımaktadır. Saflarımızda "militan mücadele çizgisini" ve "savaşçı kimliği" şekillendirebilmenin de önkoşulu budur.

Ancak çoğu zaman güvenlik sorunu "anlık-dönemsel gelişmeler ve tedbirler sınırında" algılanabilmekte, düşmanın bir plana, sistematiğe ve dolayısıyla stratejiye dayalı saldırıları karşısında "sürekliliği" olan bir davranış çizgisi geliştirilememektedir. Yürütmekte olduğumuz savaşın yasalarını tarihsel bütünlüğü içerisinde kavrayamamaktan kaynaklanan bu tutum, çoğu zaman devrimci örgütü çeşitli koşullar altında saldırıya açık hale getirmekte, deyim yerindeyse düşmanın hedeflerine çok daha kolay ulaşmasına zemin oluşturabilmektedir.

Elbette kimi düşman saldırıları taktik bir mahiyete, örneğin güçten düşürmeye, alanları budamaya, gelişen hareketin önünü kesmeye yönelik olabilir. Bu tarz darbeler karşısında somut ve güncel önlemler hızlıca alınabilmelidir. Ancak her taktik saldırının arkasında muhakkak ki çok daha ötesini hedefleyen stratejik hesapların yer aldığı bilinmelidir. Düşman cephesinden gerçekleştirilen her saldırı ve dönemsel yönelimin daha kapsamlı planların birer parçası olduğu unutulmamalıdır.

Saflarımızda bu bilinci kökleştirmek, savaşçı militan kimliğin geliştirilmesi açısından büyük önem taşıyor. Zira biz tarihsel hedeflere bağlı bir savaş yürütüyoruz, işçi sınıfının militan savaş örgütüyüz diyoruz. Saflarımıza katılan, mücadele eden her bir insanımızı öncelikle bu bilinçle şekillendirmek hayati bir önem taşıyor.

"Her an" savaş halinde olduğumuz bilinci oturtulmadığı yerde rehavet, kendiliğindencilik, kolaycılık ve amatörlük kaçınılmaz olarak

karşımıza çıkıyor. Düşmanın saflarımızda bu zaafların yerleşip kökleşmesi için uygun koşulları yaratmayı bir yöntem olarak kullandığını da kimi örnekler üzerinden biliyoruz. Son yılların deneyimleri bir kez daha göstermiştir ki, sınıf düşmanı, devrimci örgütlere etkili darbeler indirmek, güçten düşürmek ve dahası hepten tasfiyeye etmek için "çok daha stratejik davranıyor". Uzun süreli ve sistematik planlar yapıyor. Saldırı öncesinde yıllara yayılan soluklu bir hazırlık süreci işletebiliyor. Düşman cephesinden geçirilen bu hazırlık süreci devrimci örgütler şahsında çoğu kez "güvenlik zaafiyetlerinin" boy verdiği dönemler olarak yaşanabiliyor. Yıllara yayılabilen bu "uzun sessizlik" dönemlerinde tek tek insanlarda kişisel konformizmin, örgütsel liberalizmin ve rehavetin önü açılırken, örgüt platformlarında ise olası saldırılar karşısında refleksler zayıflayabiliyor. Öyle ki bir savaşta olduğumuz bilinci körelebiliyor ve "beklenmedik" düşman saldırıları karşısında şaşkınlıklar yaşanabiliyor. Bu durumun ve ruh halinin dolaysız bir sonucu olarak öldürücü nitelikte bir dizi hatanın önü açılıyor. Tabii ki düşman bu süre zarfında kesintisiz bir şekilde denetliyor, iz sürüyor, sızmaya çalışıyor ve daha etkili saldırılar gerçekleştirebilmenin uygun koşullarını hazırlıyor. Deyim yerindeyse düşman düşmanlığını yapıyor! Savaşı kendi cephesinden "kesintisiz bir hazırlık ve saldırılar bütünlüğü" üzerinden yürütüyor.

Peki, bizler, gerek tek tek komünistler olarak gerekse kolektifler düzeyinde, düşmanın bu hazırlıkları karşısında "savaşçı bir yaklaşımla" hareket edebiliyor muyuz? Kesintisiz bir şekilde yaşamın her alanında bu gerçeği gözetiyor muyuz? Düşman cephesinden her an gelebilecek saldırılar karşısında yeterince hazırlıklı ve donanımlı mıyız?

Bu sorular çoğaltılabilir. Fakat asıl olan sorulara verilecek cevaplardır. Maalesef çoğu yoldaşımız olası bir saldırı atmosferi ya da bir hareketlilik dışında bu soruları belki aklına bile getirmiyor. Ya da parçası olduğu siyasal faaliyetin "rutinliğinde" algılamakla yetiniyor. Ki böylesi bir algı ufku daraltıyor, güvenlik tartışmasını sadece alınacak "anlık tedbirler" sınırına mahkûm ediyor. Her koşulda uygulanması gereken disiplin ve örgütsel ilkeleri "olağan" süreçlerde esnetip yer yer boşa düşürebiliyor.

Tüm bunlar "devrimci militan" kimlik ve bunun gereği olan pratik tutumda yaşanan zayıflıkların birer göstergesi olarak değerlendirilmelidir.

Burada sorgulanması gereken ilk nokta, **güçlerimiz şahsında devrimci stratejik yaklaşımın ve buna bağlı olarak hedeflerin ne kadar içselleştirildiği konusu olmalıdır.** Saflarımızda program bilincini ve bunun gereği olan pratik davranış çizgisini oturtmayı temel bir görev olarak önümüze almalıyız. Mücadeleye katılan her bir yoldaşa programımızın "bir savaş" çağrısı olduğunu titizlikle kavratabilmeliyiz. Savaşçı militan kimliği şekillendirebilmek, bunun ruh halini saflarımızda hâkim kılmak öncelikle devrimci stratejik bir yaklaşımın oturtulmasına bağlıdır. Zira devrimi ciddiye alan, onun güncel sorumluluklarını bilimsel temellerde kavrayan bir devrimci, sınıflar savaşının ortaya koyduğu yasalara kayıtsız kalamaz. Onyılların birikim ve deneyimi ile şekillenen devrimci örgütün yaşamsallığını yeterince bilince çıkaran kimse onun geleceğini "kolayından" tehlikeye atmaz, atamaz. Bu yönüyle ortada olan bir kavrayış sorunu değilse eğer, dönüp kimlik planında ortaya çıkan sorun alanlarına dikkatlice bakılmalıdır.

Bu açıdan sorgulanması gereken bir başka önemli sorun alanı ise **çalışma tarzı ve buna bağlı olarak gelişen alışkanlıklardır.** İnsanlar saflarımıza katıldığı andan itibaren kendisini bir faaliyet zemini içerisinde buluyor. Bu zemin üzerinden şekillenen çalışma tarzımız, mücadele yol ve yöntemlerimiz ve örgütsel işleyişimiz, kadro ve militanlarımızın dönüşüm süreçlerinde doğrudan sonuçlar yaratıyor. Devrimci niyetlerle saflarımıza katılan her bir insanın gelişimi ve daha ileriden kazanılması açısından bu süreç büyük önem taşıyor. Eğer mevcut zeminimiz militan savaşçı kimliğin gelişiminde sonuçlar yaratmıyorsa, kadrosal niteliğimizi, örgütsel düzeyimizi her an ileriye taşımıyorsa, tersine tek düze ve sınırlı bir devrimcilik anlayışı yerleştiriyorsa, çalışma tarzımızı her açıdan döne döne eleştirmemiz gerekiyor.

Özellikle açık çalışma içerisinde şekillenen güçler şahsında bu eleştirel yaklaşım çok daha özel bir önem taşıyor. Zira bu alanda kullanılan

araç ve yöntemler, örgütsel işleyiş ve çalışma tarzı, güçlerimizin pratik alışkanlıklarından mücadele anlayışına kadar bir dizi sonuç yaratıyor. Halihazırda açık çalışma koşullarının, niyetlerden öte nesnel olarak savaşçı kimliği ve ruh halini zayıflatan bir dizi etkene sahip olduğunu akıldan çıkarmamak gerekiyor. Bu alan üzerinden kazanılan birçok yoldaşta özellikle ihtilalci mücadele anlayışı ve pratik şekilleniş eksik ve kusurlu kalabiliyor. Parti çalışmasının ve örgütsel yaşamın genel ilkeleri ve kuralları kendi dışında görülüp yabancılıkla karşılanabiliyor. Dolayısıyla çetin koşullara hazırlık açısından yetersizlikler yaşanabiliyor. Hepsinden de öte, buna uygun bir ruh hali ve moral güç şekillendirilemeyebiliyor. Bu nedenle, bu alanda yürütülen faaliyette ve buna bağlı olarak şekillenen çalışma tarzında partimizin genel mücadele prensiplerini hâkim kılmak çok daha büyük bir önem taşıyor.

Örgütsel güvenlik sorunlarını da kesen yönüyle partimizdeki militan savaşçı kimliği geliştirmenin sorunları üzerinden ele almamız gereken bir başka alan ise, verili nesnel koşulların karşımıza çıkardığı zorluklardır. Zorlu bir tarihsel dönemin içerisinden geçmekte olduğumuzu sıklıkla vurguluyoruz. Bunun kendisi mücadelenin diğer tüm alanlarında olduğu gibi devrimci örgütü geliştirme ve örgütsel güvenlik sorunlarını da doğrudan kesen bir mahiyete sahiptir. Mevcut sınıf hareketinin tablosu, partinin sınıf kitleleri ile kurduğu bağların düzeyi, mücadelenin yürütüldüğü araçlar, bunların hepsi partideki ruh halinde ve tek tek kadroların şekillenişinde etken olmaktadır. Bunların yanı sıra solun genel durumu, devrimci iddia ve iradede yaşanan kırılmalar ve buradan gelen zayıflatıcı etkenler de saflarımızda bir dizi sonuç üretiyor. Deyim yerindeyse bu açıdan hayat "sağa çekiyor".

Güçlerimizi dışımızdan yansıyan her türlü gelişmeye, hareketliliğe ve diğer nesnel süreçlere karşı kesintisiz bir şekilde uyarmak, koşulların ortaya çıkardığı zayıflatıcı etkenler karşısında güçlendirmek, dahası sistematik bir şekilde eğitmek ertelenemez bir görev olarak önümüzde duruyor. Verili zorlu koşullar üzerinden parti çalışmasının her alanında ve her unsurunda militan mücadele çizgisini geliştirmek ve yerleştirmek sorumluluğunun gereklerini kesintisiz bir şekilde yerine getirebilmeliyiz.

Sonuç olarak, biz komünistler siyasal mücadele süreçlerinin her aşamasında ve her anında kurallara ve ilkelere dayalı bir davranış çizgisini hakim kılmak, gündelik mücadelenin önümüze koyduğu çok yönlü görevleri büyük bir disiplin ve titizlikle ele almak, her an karşımıza çıkabilecek düşman saldırıları karşısında uyanık ve "eli tetikte" olmak, yani net bir savaşçı kimlikle hareket etmek durumundayız. Süreç içerisinde yaratılan tüm devrimci birikim ve değerler sisteminin biricik güvencesi olan Parti'mizin geleceğe yürüyüşünü güvenle ve başarıyla gerçekleştirebilmesi için her bir yoldaşın buna uygun bir sorumluluk bilinci ile davranması ve kendi payına sonuçlar çıkarması büyük önem taşımaktadır.

Partimizin III. Kongresi gündemleri içerisinde **"partiyi devrimcileştirme"** alt başlığında yer alan şu paragraf, aslında yukarıda belli yönleri ile ortaya koymaya çalıştığımız çerçeveyi yeterli açıklıkta özetlemektedir.

"(...) Parti, şimdi tüm bu gerçekleri çok daha bilinçli ve açık bir biçimde hesaba katarak kendindeki sağcı eğilimlere özel bir tarzda ve yüreklice yüklenmek durumundadır. Amaç ve hedef, partide militan ihtilalci bir bilinci, ruhu ve pratik davranışı her bakımdan egemen kılmak üzere, devrimci sınıfın savaşçı partisi olabilmenin tüm gerekleri üzerinde özel bir tarzda yoğunlaşmaktır. Özellikle Kuruluş Kongresi'ni izleyen ve solun tüm kesimlerini tasfiyeci bir batağa sürükleyen son 10 yılın her türlü kirini ve pasını parti saflarından silip atmaktır. Devrim ve sosyalizm davasına kendini adama bilinci ve ruhu ile bağlanabilen bir devrimci militan kimlik, sınıf ve kitle hareketine militan önderlik pratiğinin geliştirilmesi, devrimci örgüt sorununda bilinç açıklığı ve pratik hassasiyet, illegal örgütün ve çalışmanın her bakımdan güçlendirilmesi, siyasi polise karşı mücadelede yetkinleşme, işkenceye ve zindana bilinç ve moral açıdan tam hazırlık, kadroların hiç değilse bugünün siyasal mücadele ihtiyaçlarına yanıt verebilecek çerçevede silahlı eğitimi... Bu ve benzeri bir dizi soruna, kadroları ve bir bütün olarak partiyi devrimcileştirme sorunu üzerinden bakabilmek durumundayız."
(TKİP III. Kongresi Gündemi...)

Sınıf saflarında biriken mücadele dinamiklerini ileriye taşımak

Hem sınıf hareketi hem sol güçler açısından ayrı bir yeri olan bahar süreci, bu yıl daha geniş bir döneme yayıldı. Diğer mevzi direnişlere ek olarak geçen yılın son günlerinde başlayan TEKEL işçilerinin uzun soluklu mücadelesi, kış ortasında Ankara'nın ayazına bahar esintilerini taşıdı. Sermayenin başkentine direniş çadırları kuran TEKEL işçileri, mücadele rüzgarını ülke sathına yaymayı başardılar.

17 Ocak, 4 Şubat eylemleriyle bahar dönemini erken başlatan TEKEL işçileri, Mart ayı başında Ankara'daki direnişin bitirilmesinden sonra, gittikleri illerde de hareketlilik içinde yerlerini alarak baharı ısıtmaya devam ettiler. Birbirine eklenerek gerçekleşen 8 Mart, 21 Mart, 1 Nisan eylemleri, başta İstanbul Taksim'deki olmak üzere 1 Mayıs kutlamalarıyla doruğa ulaştı.

'71 başkaldırısında şehit düşen devrimcilerin yaygın bir biçimde anılmasıyla devam eden süreç, 26 Mayıs genel iş bırakma eylemi ile yeni bir ivme kazanabilecekken, bu olanak, Türk-İş başkanı Mustafa Kumlu, suç ortakları ve kuyrukçularının uğursuz çabalarıyla büyük ölçüde heba edilse de süreç devam ediyor. Metal TİS'leri ve UPS başta olmak üzere sürmekte olan bir dizi direniş bahar sürecinin hareketliliğini önümüzdeki aylara yaymaya adaydır.

Sermaye iktidarı sınıf çatışmasını şiddetlendirmek için gerekeni yapıyor!

'99'da mezarda emeklilik saldırısına karşı ayağa kalkan işçi sınıfı, yüzbinlerin katıldığı merkezi Ankara eylemi ile sermaye iktidarını uyarmış, daha güçlü eylemlerle saldırıyı püskürtme kararlığında olduğunu, egemenlere korku salacak tarzda hissettirmişti. Ancak dönemin Ecevit başbakanlığındaki İMF-TÜSİAD kuklası koalisyon hükümeti, emekçilerin 17 Ağustos Marmara depreminde enkaz altında kalmalarını fırsat bilerek, sözkonusu yasayı bir gece yarısı operasyonuyla mecliste onayladı. Sermayenin sınırsız ve arsız saldırıları o günden beri aralıksız devam ediyor.

2001 Şubat krizini izleyen erken genel seçimle işbaşına gelen AKP hükümeti ise, mecliste ele geçirdiği çoğunluktan da güç alarak, önceki sermaye hükümetlerinden çok daha pervasız bir biçimde saldırgan icraatlara girişti. Öyle ki, 12 Eylül cuntasının el atmaktan çekindiği hakları bile gasp etme cüretini kendinde bulabildi.

Bu gözü dönmüşlüğün sergilenebilmesi elbette sınıf hareketinin bir türlü içine sıkıştırıldığı cendereyi parçalayamamasıyla ilgilidir. Zira bu dönemde mevzi direnişler dışında kayda değer bir hareketlilik yaşanmamış, ancak 2008'de sınıf cephesinde kısmi bir hareketlilik görülmeye başlamıştı. 2007'den sonra Taksim'in kazanılması için 1 Mayıslar'da sergilenen militan direnişler de sınıf cephesinde yankı yarattı. Yeni eylemlerle farklı bir şekilde devam eden bahar süreci ise, işçi sınıfı saflarındaki mücadele eğilimine yeni bir ivme kattı.

Belli bir gelişim seyri izlemekle birlikte, hareketin verili koşullardaki düzeyi henüz saldırıları püskürtebilecek güce ulaşamadı. Nitekim bunun farkında olan sermaye iktidarı saldırıları sürdürmek konusunda kararlı görünüyor. Dizginsiz sömürüye maruz kalan işçi sınıfı ile diğer emekçi kesimler hak gaspları, kölece çalışma koşulları, düşük ücret, işsizlik, yoksulluk ve sefalet altında bunaltılırken, sermaye cephesinde yeni saldırı hazırlıkları yapılıyor. Hedefte kıdem tazminatının

kaldırılması, bölgesel asgari ücret uygulaması, esnek çalışmanın tüm üretim ve hizmet alanlarına hakim kılınması var.

ABD taşeronluğu kapsamında "bölgesel güç" olma hazırlıklarını sürdüren sermaye iktidarı, içeride işçi ve emekçilere tam bir sömürü cehennemi hazırlayarak bu işe girişmeyi hedefliyor. İşçi sınıfı saflarında mücadele eğiliminin güçlenmekte olduğu bir dönemde hayata geçirilmek istenen saldırı planı, beraberinde sınıf çatışmalarının daha da keskinleşmesini getirecektir.

İşçi sınıfının hak kayıplarını geri almak için direnme kararlılığı göstermeye başladığı, bu bilincin sınıf saflarında yayıldığı dikkate alındığında, önümüzdeki dönemde işçi sınıfı ile sermaye arasındaki çatışmanın ivme kazanması kaçınılmaz görünüyor. Egemen sınıflar bu çatışmayı keskinleştirmek için ne gerekiyorsa yapıyorlar. Bunu yapmak zorundalar, zira sömürü ve kölelik temeline dayalı düzenlerini koruma telaşı, onları bu pervasızlığı sürdürmek mecburiyetinde bırakıyor.

Sömürü ve köleliğe karşı mücadele dinamikleri birikiyor

İşçi sınıfı ve emekçileri hedef alan sistemli saldırıların uzun süre karşılıksız kalması beklenemez. Nitekim verili koşullarda pek çok handikapla karşı karşıya bulunmasına rağmen, işçi sınıfının farklı bölükleri direnme kararlılığı sergiliyorlar.

Sınıf saflarındaki mücadele eğilimi, susup kabullenmenin kapitalistlerin daha pervasız davranmalarına yolaçtığının bilince çıkarılmasıyla güçleniyor. Bu bilinç, işçi sınıfını eylemsizliğe iten korku duvarlarında kayda değer gedikler açıldığına da işaret ediyor.

Sınıf hareketinin zayıf olduğu dönemler, egemen sınıfların yaydığı gerici ideolojilerin işçiler arasında etkili olmasına zemin hazırlıyor. Son on yılda dinci gericiliğin, ırkçı şovenizmin, cinsiyetçi ayrımların belli bir yaygınlıkta sınıf saflarında karşılık bulması bir rastlantı değil. Buna karşın, en etkili ideolojik zehirleme bile, kapitalist üretim sürecinin sömürü ve köleliğe dayalı olduğu gerçeğini uzun süre gizleyemez.

Kabullenmişlik sınırının aşılmaya başlamasıyla, gerici ideolojilerin sınıf üzerindeki etkileri zayıflamaya, sınıf saflarındaki yapay bölünmeler aşılmaya başlar. Bunun en somut örneği, TEKEL Direnişi sırasında, işçilerin bir kısmında birikmiş olan Kürt halkına dönük önyargıların kısa sürede önemli darbeler almış olmasıdır. Yine TEKEL işçisi kadınların direnişte oynadıkları etkin rol de cins ayrımcı zihniyete etkili bir darbe indirmiştir.

İnsanca çalışma ve yaşam koşullarına duyulan özlemin tetiklediği mücadele eğilimi, bu yapay ayrımları aşmanın zorunluluğunu işçilere hissettiriyor. Burjuva ideolojilerinin etkisindeki işçiler bile, patronlara ve onların düzenine karşı birlik olup mücadele etmeden bir şeyleri değiştirmenin mümkün olmadığını artık görebiliyorlar. TEKEL direnişi ve Taksim'deki görkemli 1 Mayıs kutlamaları da bu değişimde etkili olmuştur.

Gerici ideolojilerin etkisinin kırılmaya başlaması, işçi sınıfının devrimci harekete karşı oluşmuş önyargılarına da etkili darbeler indiriyor. İşçi sınıfının deneyimleri, insanca çalışma talebinin, insanca yaşam özleminin bu düzende mümkün olmadığının hissedilmesini sağlıyor. Bu da, sömürü ve kölelikten arınmış bir toplum özleminin oluşmasına zemin hazırlıyor.

Olgular, işçi sınıfı saflarında mücadele eğiliminin güçlendiğini, yeni kayıplara tahammül sınırının daraldığını, sermayenin gaspettiği hakların yeniden kazanılmasının mümkün olduğunun anlaşılmaya, sarsılan özgüvenin yeniden güçlenmeye başladığını gösteriyor.

Tüm bunlar, sınıf hareketinin gelişimi önünde ciddi engellerin bulunduğu, gelişimi kösteklemek için pusuya yatan güçler olduğu gerçeğini ortadan kaldırmıyor. Ancak sözünü ettiğimiz mücadele dinamikleri, sermaye cephesinin sınıfın önüne diktiği engelleri yıkmanın da dinamikleri aynı zamanda.

İhanetçi kast teşhir oluyor

TEKEL Direnişi ve onunla içi içe geçen bahar sürecinde sendikal bürokrasiye karşı biriken tepkilerin eylemli bir tarzda açığa

çıkması, sınıf hareketi açısından önemli bir gelişmedir. Zira sendikalara çöreklenen bu hain kastın sınıf üzerindeki etkisi halen devam ediyor. Bu etki hareketin gelişimi önündeki en büyük engellerden biri durumunda.

Sınıf hareketini belli ölçüde dizginleyebilen, özellikle eyleme geçen sendikalı işçileri kontrol eden ve her hareketlenme girişimini baltalamaya çalışan sendika bürokrasisinin hegemonyası bu bahar sürecinde etkili bir sarsıntı geçirdi. Öncü TEKEL işçilerinin 4 Şubat eylemi, 1 Nisan Ankara eylemi ve Taksim'deki 1 Mayıs kutlamasında bu ihanet şebekesini hedef alan müdahaleleri, sendika bürokratlarının sınıf nezdinde giderek teşhir olduğunun göstergeleri.

Buna rağmen sendika bürokratları, 26 Mayıs eylemini boşa düşürmek için manevra yapmaktan geri durmadılar. Öncü işçilerin eylemle ortaya koydukları tepkilerine karşın yozlaşmış sendikal kastın bu cüreti gösterebilmesi, dışa vuran tepkinin henüz bu hainlerin altındaki toprağı çekmeye yetmemesinden kaynaklanıyor.

Pervasız ihanetlere imza atan bu kasta karşı somut olaylardan da yararlanarak etkili bir mücadele örgütlemenin önemi yeterince açıktır. İşçiler nezdinde saygınlıkları kalmasa, bahar sürecinde daha bir teşhir olsalar da, bu hainler şebekesinin birçok sendika üzerindeki egemenlikleri devam ediyor. Bütün bunlar bu ihanet şebekesinin üzerinden ateşi eksik etmemenin önemini ortaya koyuyor.

Sendika bürokratlarının yanısıra, işçi sınıfına ihanet eden bu yozlaşmış zihniyete destek veren, ona koltuk değnekliği yapan reformist sol akımların suç ortaklığı üzerine de gidilmelidir. Böylelerine karşı ideolojik mücadele ve siyasal teşhir ihmal edilmemelidir. Zira reformistlerin sendikal bürokrasi ile suç ortaklığı bu hain kastın işini kolaylaştırmakla kalmıyor, bazı öncü işçilerde kafa karışıklığına da yol açabiliyor.

Biriken öfkeyi mücadele kanallarına akıtmanın önemi

İşçi sınıfı saflarında kendini hissettiren, kimi eylemlerle dışa vuran mücadele isteği ve kararlılığı, sermayenin lehine olan durumu tersine çevirebilecek potansiyellerin birikmekte olduğuna işaret ediyor. Elbette bu kadarı yeterli değildir. Bu potansiyeli açığa çıkartacak, sınıflar mücadelesinde örgütlü, etkin, dönüştürücü bir güç olarak rol oynamasını sağlayacak öncü müdahalelere de ihtiyaç vardır.

Etkili direnişlerin yarattığı kendiliğinden ve dolayısıyla geçici yönelim dışında geleneksel solun sınıfa uzaklığı, bu alanda komünistlere düşen sorumluluğu alabildiğine arttırıyor. Verili koşullarda devrimci siyasal faaliyeti sınıf eksenli yürüten tek güç olan komünistler, doğal olarak sınıfa dönük öncü müdahalenin esas sorumluluğunu da üstlenmiş oluyorlar. İşçi sınıfıyla kurulan organik bağların düzeyi gözönüne alındığında, TKİP'nin zorlu bir görevle karşı karşıya olduğu açıktır.

Komünistler sınıfa öncü müdahale konusunda kendi görev ve sorumluluklarını etkin bir şekilde yerine getirirken, ilerici sendikalar ile işçi sınıfının öncü kesimlerinin yanısıra devrim ve sosyalizm mücadelesinde samimi olan güçlere de iddialarının gereklerini hatırlatmak durumundadırlar.

Harekete geçen işçi sınıfı eninde sonunda saflarından öncü devrimci bir kuşak çıkaracaktır. Ancak bu kuşağın sınıf hareketi saflarında etkili rol oynayabilmesi için de devrimci öncü müdahalenin büyük bir önemi vardır. O halde görev, etkili bir devrimci öncü müdahale örgütleyip, sınıfın öncü devrimci kuşağıyla mücadelenin sıcaklığı içinde buluşabilmektir.

15-16 Haziran Direnişi yol göstermeye devam ediyor!

Şanlı 15-16 Haziran direnişinin 40. yıldönümünü geride bıraktık. İşçi sınıfı hareketinin önemli kilometre taşlarından biri olan bu bu görkemli eylemden çıkarılabilecek önemli dersler var. Bunlardan biri, taban örgütlülüğünün hareketin gelişimine yaptığı muazzam katkıdır.

Biriken mücadele dinamiklerine rağmen, halihazırda işçi sınıfının önemli zaaflarından biri taban örgütlülüklerinden yoksun olmasıdır.

Sınıfın tabanda örgütlenmesi aynı zamanda sendikal demokrasinin olmazsa olmaz koşullarından biridir. Bunun olmadığı yerde işçilerin süreçlere etkin katılımı hep zayıf kalacaktır. 15-16 Haziran direnişinin esas olarak işyeri komiteleri inisiyatifinde geliştiği dikkate alındığında, taban örgütlenmesinin hareketin gelişimi açısından taşıdığı önem daha iyi anlaşılır.

Öte yandan taban örgütlenmesi olmadan, sendikal alanda demokratik bir işleyişin yerleşmesi mümkün değil. Kendi öz örgütlenmeleri üzerinden söz söylemeyen bir sınıfın, sendikal mevzileri kötürümleştiren, işçi sınıfına yabancılaşmış bürokratik kast ile başetmesi de zor olacaktır. Zira bürokratik kast kendi içinde örgütlü, devletten ve kapitalistlerden destek alan soysuzlaşmış bir yapı oluşturmuş durumdadır.

15-16 Haziran direnişinin bıraktığı bir diğer önemli deneyim ise, farklı konfederasyon ve sendikalara bağlı olsa da, taban örgütlülüklerinin işçilerin birleşik direnişini örebileceğini kanıtlamasıdır. Türkiye işçi sınıfının mevcut koşullarda bu birliğe şiddetle ihtiyacı var. İşçi sınıfının çıkarları söz konusu olduğunda, farklı konfederasyonlara mensup olmanın hiçbir önemi yoktur. Bu yapay ayrımların üstesinden gelmek de, işçi sınıfı tabandan örgütlendiğinde zor olmayacaktır.

Nitekim 15-16 Haziran direnişini tetikleyen somutta DİSK'e yönelik saldırı olduğu halde, Türk-İş üyesi onbinlerce işçi de aynı kararlılıkla direnmiştir. Bu deneyim, sendikalara egemen hain kastı etkisizleştirmenin mümkün olduğunu somut olarak göstermesi açısından da büyük bir değer taşımaktadır.

Büyük direnişin bir diğer önemli deneyimi, işçi sınıfının burjuva yasalara bağlı kalmadan, meşru militan bir mücadele hattı izlemesinin en etkili yol olduğunu kanıtlamasıdır. Meşru militan bir mücadele hattı izleyebilmek bugün de sınıf hareketinin gelişimi açısından kritik bir yerde durmaktadır.

Vurgulanması gereken bir diğer nokta ise şudur. Türkiye işçi sınıfının 40 yıl öncesine göre en önemli avantajı, yıllardır sınıf merkezli bir devrimci siyasal faaliyet yürüten komünistlerin devrimci sınıf partisini inşa etmiş olmalarıdır. İnşa süreci devam etse de, sınıfla organik birleşme noktasında katedilmesi gereken önemi bir mesafe olsa da, Türkiye işçi sınıfı devrimci öncü partisine kavuşmuştur. Bu, bundan sonraki 15-16 Haziranlar'da, işçi sınıfının kalıcı mevzilere ulaşmasının temel güvencelerinden biridir.

Gelişen sınıf hareketine müdahale...

(Baştarafı s.28'de)

zayıflığına rağmen bu başarılabilir. Metal işçisinin duyarlı hale geldiği, hareketliliğin yoğunlaştığı böylesi bir süreçte, öncü metal işçilerini kucaklayabildiğimiz oranda, Birlik gerçek rolünü oynayarak gerçek zemini olan fabrikalara oturmada da mesafe alabilecektir. Bu çerçevede komünist metal işçilerine önemli sorumluluklar düşmektedir.

Öncekiler bir yana, sadece bir önceki toplu sözleşme döneminin deneyimleri bile bu açıdan fazlasıyla öğreticidir. Geçtiğimiz dönem öncü metal işçilerini bir araya getirebilecek platformlardan yoksun olmamıza, sözleşme kapsamında sınırlı sayıda işçi ile doğrudan bağımız olmasına ve çalışma alanlarımızın ancak sınırlı bir bölümünde etkin ve yoğun bir çalışma yürütebilmiş olmamıza rağmen, çalışmamız ciddi bir etki alanı oluşturmuş, önemli bir birikim yaratmıştır. Bu, alandaki güç ve olanaklarımızın ötesinde, sınıf hareketinin ihtiyaçlarının esas alınması sayesinde başarılmıştır. Bugün bu birikimi toplama maletme yönünde de önemli adımlar atmış durumdayız.

Bu birikim üzerinde yükselen etkili bir faaliyet ve örgütlenecek mücadele metal işçilerinin geçmiş TİS deneyimlerinin olumsuzluklarını geride bırakacağı yeni bir dönemi açabilir. Birlik iradesinin gerçek zeminine kavuşması ve partinin "sınıf eksenli partiye geçiş"te yeni bir sıçrama yaşaması da, bu doğrultuda alacağımız mesafeye bağlıdır.

Gelişen sınıf hareketine müdahalenin imkanları ve sorunları

"Sınıf eksenli partiye geçiş" III. Parti Kongresi'nde temel bir hedef olarak saptanmıştır. Bu yalnızca partinin değil aynı zamanda yeni bir döneme geçişin işaretlerini veren sınıf hareketinin de temel bir ihtiyacıdır.

Sınıf hareketi özellikle son iki yıldır bir yükseliş ivmesi gösteriyor. Fabrikalarda sendikalaşma eğilimleri ile buna yönelik saldırılar üzerinden yaşanan direnişler, işten atma saldırılarına karşı gelişen eylemler ile TEKEL Direnişi, sınıf hareketinin yeni bir döneme girdiğinin göstergeleri oldu. TEKEL Direnişi'nin sınıf hareketini bölen sahte ayrımları bir yana iterek sınıf kimliğini ortaya çıkarması ve bu arada sendikal bürokrasinin maskesinin düşürülmesinde önemli bir rol oynaması, sınıf hareketine yeni bir taze soluk kazandırdı. Bu direnişle birlikte sınıf hareketi siyasallaşmanın ilk işaretlerini de vermeye başladı ve bu kendini hareketteki birleşme eğilimi olarak da ortaya koydu.

Tüm bunlar belki henüz sınırlı, ama yıllardır sermayenin saldırılarını sineye çeken işçi sınıfı hareketi payına önemli gelişmelerdir. Sınıf artık sermayenin pervasız saldırılarına kolayından boyun eğmeyeceğini, direneceğini göstermektedir. Ancak gelişen hareket, tüm olumlu yanlarına karşın ciddi eksiklikleri de bünyesinde barındırmaktadır. Devrimcileşmiş bir öncü işçi kuşağı ile bağımsız taban inisiyatiflerinden yoksunluk, halihazırda hareketin en temel zayıflıkları olarak varlığını sürdürmektedir.

Son yıllardaki direnişlerin karakteristik özelliği, önemli ölçüde üretim sürecinden kopuk olmalarıdır. Direnme eğilimi daha çok işten atıldıktan, yani kaybedilecek bir şey kalmadıktan sonra gündeme gelmektedir. Kriz patlak verdiğinde ortaya çıkan ve sendikal bürokrasi eliyle güdükleştirilen sınırlı işgal deneyimleri dışında tutulursa, bu durum oldukça yaygındır. Kapitalistlerin sendikalaşmaya yönelik saldırılarına verilen yanıt üretimden gelen gücün kullanılması ile değil, kapı önü direnişleri ile olabilmektedir daha çok.

Bu durumun ortaya çıkmasında, sınıf hareketindeki bilinç geriliğinin yanı sıra sendikal bürokrasinin engelleyici tutumu da önemli bir rol oynamaktadır. Sendikal bürokrasi üretimden gelen güçle örgütlenecek eylemleri etkisizleştirmeyi temel bir iş olarak görmektedir.

Bu tablo sınıf hareketinin içine girdiği yeni dönemde yürünmesi gereken yolu göstermektedir. Sınıf hareketinin geliştirilebilmesi için sınıf çatışmasının üretim süreci içerisine derinleştirilmesi gerekmektedir. Bu da, sermaye sınıfına karşı olduğu kadar sendikal bürokrasiye karşı da güçlü bir mücadelenin örgütlenmesi demektir.

Fabrika zemininde derinleşmede alınacak mesafe, devrimcileşmiş bir öncü işçi kuşağı yaratma ve sınıfın bağımsız taban inisiyatifini geliştirmenin olanaklarını artıracaktır.

Çalışmayı fabrikalarda derinleştirmeliyiz

Fabrikalarda derinleşebilmenin olanaklarından ilki halen örgütsüz olan işyerlerindeki sendikalaşma eğilimidir. Krizin ilk evresinde geri çekilen bu eğilim gelinen yerde yeniden canlanmış durumda. Ağırlaşan çalışma koşulları, yoğunlaşan sömürü, iş güvencesi sorunu sınıfın geniş bölüklerinde sendikalaşma eğilimini güçlendiriyor. Bu

eğilim, önümüzdeki süreçte müdahalenin gerçekleşeceği alanlardan birine işaret ediyor. Son yıllarda bu açıdan bir dizi deneyim biriktiren partinin önünde, bu tür girişimleri kalıcı mevzilere dönüştürme sorumluluğu bulunuyor.

Bir diğer olanak ise toplusözleşme süreçleridir. Tekil sözleşme süreçleri bir tarafa, özellikle grup sözleşmeleri üretim süreci içindeki çatışmayı kitlesel biçimde örgütleme imkanı demektir.

Bir dizi sektörde grup sözleşmeleri başladı ya da kısa süre içinde başlayacak. Burada özellikle Metal Grup TİS'lerinin altını çizmek gerekiyor. MESS Grup TİS'lerine dahil olan fabrikaların listesine kabaca bir göz atmak bile sektörün ve MESS Grup TİS'lerinin oynayabileceği rolü kavramak için yeterlidir.

MESS Grup TİS'lerinin olanakları ve zorluk alanları

Bu dönemin TİS'leri kapitalist sistemin krizinin yolaçtığı yıkımın ardından gerçekleşecek ilk TİS'ler olması nedeniyle önem taşıyor. Kriz döneminde gerçekleşen saldırı ve hak gasplarını genel bir kural haline getirmeye çalışacak olan MESS'in dayatmalarına karşı çıkmak, sadece metal işçileri değil sınıf hareketinin genel çıkarları açısından da önemli. Ücret artışı, kaybedilen sosyal hakların telafi edilmesi, geçtiğimiz yıl yoğun biçimde hayata geçirilen esnek üretim saldırısının püskürtülmesi, bu dönem toplu sözleşmelerinin temel taleplerini oluşturuyor.

Ancak bu talepler uğruna güçlü bir mücadele dinamizminin olduğunu söyleyebilmek mümkün değil. Bu nedenle öncelikle bu çerçevede etkili bir ajitasyon faaliyeti yürütmek gerekiyor. Taleplerin netleşmesi ve metal işçileri tarafından kitlesel olarak sahiplenilmesi ile birlikte ise mücadelenin yöntemi ve örgütlenme biçimi önem kazanacaktır. Mücadele yöntemimiz hiç kuşkusuz ki sınıf hareketinin toplam ihtiyaçları ile birlikte çalışmanın fabrika zemininde derinleştirilmesi olacaktır. Hazırlık aşamasında kitleleri hazırlayacak pasif eylemlerin yanısıra, sürecin yönünü değiştirmek için üretimden gelen gücün etkin bir biçimde kullanılabilmesi gerekiyor. Kriz dönemi üretim kayıplarını kapatma hesabında olan MESS kapitalistlerine karşı bu silahı kullanmanın önemi yeterince açık. Sendika bürokratlarının böyle süreci örgütleme niyet ve iradeleri olmadığına göre, grev silahının kullanılması çağrısını yükselten etkili bir ajitasyonu örgütleme görevi öncü-devrimci metal işçilerinin omuzlarındadır.

Örgütlenme ayağında ise doğal olarak TİS komiteleri, sınıfın bağımsız taban inisiyatifinin geliştirilmesi açısından önem taşıyor. Bunların hayata geçebilmesinde ise, sürece müdahale edebilecek öncü inisiyatifin geliştirilip ilerletilmesi temel bir yerde duruyor. Bu açıdan işimizin kolay olmadığının bilincinde olmalıyız. Sadece MESS ve patronlar değil sendika bürokratları da tüm güçleriyle böyle bir çabanın karşısına çıkacaklardır.

Sınıfın öncüleri de dahil, genelde sınıf bilincinin geriliği bir veri. Yanısıra metal sektörü sürekli bir biçimde öncü işçilerden arındırılmaya çalışılan bir sektör. Özellikle Türk Metal'in örgütlü olduğu temel fabrikalarda bu sorun çok daha ciddi bir şekilde karşımıza çıkıyor. Birleşik Metal'in örgütlü olduğu fabrikalarda ise sorunu daha farklı yanları ile yaşıyoruz. Buradaki öncü işçi potansiyeline müdahalemizin Birleşik Metal bürokratları tarafından hoş karşılanmadığını biliyoruz. Birleşik Metal yönetiminin görece ileri tutumunun ve sol söylemlerinin sınırlı öncü potansiyelin kafasını karıştırması ve müdahaleyi güçleştirmesi de bir başka sorun alanı.

Geçmiş deneyimin ışığında sürece yüklenelim!

Tüm zorluklarına rağmen, öncü inisiyatifin geliştirilmesi konusunda bugün geçmiş dönemlere göre daha fazla imkana sahibiz. Her şeyden önce elimizde sürece daha güçlü bir şekilde müdahale etme zeminimiz olan Birlik gibi bir silahımız var. Büyük ölçüde bir önceki TİS döneminde yürütülen çalışmanın ürünü olarak ortaya çıkan Birlik iradesi, öncü metal işçilerinin bir araya getirilmesinde önemli bir araç olarak kullanılabilir. Birlik çalışmasının halihazırdaki darlığına ve

(Devamı s.26'da)

Sendikal mücadelede devrimci önderlik

3. Parti Kongresi "sınıf eksenli partiye geçiş" sorununu temel önemde bir görev olarak parti örgütünün önüne koymuş bulunuyor. Özünde her dönem çalışmamızın temel hedefi olan bu yönelim bugün "sektörlerde mevzilenmek, fabrikalarda kökleşmek" hedefi ile birlikte daha somut bir anlam taşıyor.

Açıktır ki, "sektörlerde mevzilenmek, fabrikalarda kökleşmek" güçlü bir siyasal sınıf çalışması anlamına gelmektedir. Ancak Türkiye gibi sınıf hareketinin kendisini daha çok sendikal alan üzerinden ifade ettiği ülkelerde bu alana yönelik müdahale daha özel bir önem taşımaktadır.

Komünist hareket başından itibaren bu alandaki çalışmaya özel bir önem vermiş ve sorunu değişik vesilelerle ele almıştır. Sınıf çalışmamızın pratik deneyimleri ile birlikte bu sorunu yeniden yeniden tartışmanın önemi açıktır. Özellikle son birkaç yıl içinde sınıf hareketinde güçlenen sendikal örgütlenme eğilimi ve bu alandan yansıyan direniş potansiyeli bir kez daha bu alana ve bu alandaki görevlere işaret etmeyi gerektirmektedir.

Parti sınıf hareketinin devrimci öncüsüdür

Sınıf hareketinin kendi ideolojisi ile buluşmuş en ileri kesiminin cisimleşmiş ifadesi olan parti, bu hareketin her düzeydeki eyleminin de dolaysız öncüsüdür. En geri eylem ve örgütlenme biçimlerinden en ilerisine kadar, sınıfın tüm hareket alanı parti müdahalesinin konusu olmak zorundadır. Parti ancak böyle bir müdahale süreci içerisinde sınıfı kendi devrimci ideolojisi ile buluşturmanın imkanlarını yaratabilir, sosyalizmle sınıf hareketinin devrimci birliğini inşa edebilir. Bugün sendikal alana müdahale bu açıdan ayrı bir önem taşımaktadır.

Sendikal alanda mücadelenin gelişim seyrine müdahale ise, burjuva ideolojisinin sendikal alan ile siyasal alanı ayırma çabasına karşı sistematik bir mücadele ve devrimci sınıf sendikacılığı çizgisinin hakim hale gelmesi için sistematik bir çalışma demektir.

Yukarıda işaret ettiğimiz sorun bugün sendikal mücadele içerisinde hiçte azımsanmayacak bir yoğunlukta karşımıza çıkmaktadır. İşçi sınıfının geri tablosunu kendisine kalkan yapan birçok sendika bürokratı sendikal örgütlenme süreçlerinde bizi ve devrimci özneleri saf dışı bırakabilmek için yoğun bir çaba sarf etmektedir. Açıktan gericilik yapan ihanetçi bölüğü dışta bırakırsak, sendikal bürokrasinin geriye kalan kesiminin, yani icazetçi-bürokratik sendikacılığın temel argümanı "herkesin kendi işini yapması gerekliliği"dir. Bir yandan devrimcilerin sendikal örgütlenme çalışmalarında ve direniş süreçlerinde yer almasına karşı çıkmıyor gibi görünürken, öte yandan mücadele sürecine yapılan her müdahaleyi gerici bir manevra ile karşılamakta, bu alanın kendi sorumluluklarında olduğunu iddia edebilmektedirler. Çoğu durumda bu iddia verili geriliği nedeniyle sınıf tabanında da yankı bulabilmekte, devrimci öznenin görevi sınıfa "siyasal bilinç taşımak" ve dayanışmayı örgütlemek ile sınırlandırılmaya çalışılmaktadır.

Kuşkusuz işçi sınıfının devrimci partisi böyle bir sınırlandırmayı kabul edemez, bu mücadele alanını icazetçi anlayışlara terk edemez. Dayanışmacı anlayış ile hesaplaşmak ve sınıf hareketine devrimci önderliğin gereklerini yerine getirmek, sınıfa gerçek kazanımın yolunu göstermek en temel görevimizdir.

Sendikal mücadelede aslolan...

Parti ile sendika arasındaki

ilişkiyi Lenin oldukça açıklayıcı bir biçimde bir "volan kayışı" ilişkisi olarak tanımlamıştır. Bu tanım, partinin sendikalar üzerinde örgütsel denetiminden ziyade politik yönlendiricilik görevine işaret eder.

Sendikal mücadelede aslolan, sınıfın bilincini ve mücadele kapasitesini geliştirmek, işçileri edilgen konumundan çıkartarak kendi geleceği hakkında söz sahibi olabileceği etkin bir konuma ulaştırabilmektir. Bu başarılabildiği oranda, kazanımın uzlaşmacı sendikacılığın vaaz ettiği gibi işyerinde sendikanın yetkiyi almasında değil, özdeneyime dayalı örgütlülük bilincinin geliştirilmesinde olduğunu kavratmak da kolaylaşacaktır. Bu aynı zamanda uzlaşmacı sendikacılığın işçiler üzerindeki etkisinin kırılmasının, devrimci sınıf sendikacılığı anlayışının güçlenmesinin önünü açacaktır.

Öncüyü kazanmanın kritik önemi

Sendikal çalışma içerisinde öncüleşen işçilerle kuracağımız ilişki son derece önemlidir. Sendikal mücadeleye önderlik eden bu "öncü" işçiler çoğu durumda, siyasal duyarlılıkları artan, bu yanıyla partinin politik-örgütsel müdahalesine en açık kesimi ifade ederler. Bunlar aynı zamanda mücadelenin sürükleyici unsurları olmaları nedeniyle de özel bir ilginin konusu olmak durumundadırlar.

Bu çerçevede öncü işçilere müdahaleyi iki temel halkada ele almak gerekmektedir.

İlki, sendikal mücadelenin sınıfın devrimci çıkarlarına hizmet edecek bir başarı ile sonuçlanması için gerçekleştirilmesi gereken müdahaledir. Bu, sendikal bürokrasinin uzlaşmacı pratiğinin karşısında bu işçilerin devrimci sınıf sendikacılığı çizgisine kazanılması anlamına gelir. Bu "öncü"ler çoğu durumunda sendika bürokratlarının denetiminde olsalar bile, birçoğu sendikal mücadele ile yeni tanıştığı oranda yapacağımız müdahaleye açık olmaktadırlar. Bu nedenle, hem işyerindeki mücadelenin uzlaşmacı bir biçimde sona ermemesi, hem de devrimcileşme potansiyeli taşıyan "öncü" işçilerin reformist politikalara teslim edilmemesi açısından bu müdahale kritik önemdedir.

Bugüne kadarki pratiğimizde belli bir ısrarla hayata geçirmeye çalıştığımız temelli bir yönelimimizdir bu. Bu müdahalenin istenilen sonuçları üretememesinin arkasında ise, nesnel açıdan sınıfın mevcut tablosu ve bilinç düzeyi, öznel açıdan ise "öncü"lere müdahalenin ikinci temel halkasının yeterli biçimde örgütlenememesi sorunu yatmaktadır.

Öncülere müdahalenin ikinci temel halkası, bu unsurların parti çizgisine ve örgütlülüğüne kazanılmasıdır. Bu ise kesintisiz ve güçlü bir politik propaganda-ajitasyonu, bu işçilerin çok özel bir biçimde eğitilmesini gerektirir. Bu konuda alınacak mesafe, örgütlenme sürecindeki müdahalenin başarısını da belirleyecektir.

Ancak ne yazık ki bugüne kadarki pratiğimiz bu açıdan istenilen sonuçları üretmekten uzaktır. Sayısız sendikal örgütlenme deneyimi yaşamamıza, sayısız işçi direnişi ile dolaysız bağlar kurmuş olmamıza karşın, bu süreçlere müdahalemiz bu alandaki yetersizliklerimiz nedeniyle birçok kez kesintiye uğramaktadır.

Hemen her örgütlenme sürecinde özel tartışmalara ve planlamalara konu ettiğimiz halde bu konuda hedeflediğimiz çalışmayı ortaya koyamamamızın gerisinde sendikal bürokrasinin gündelik mücadelede bıraktığı boşlukları tamamlama çabası olsa da, bu çabayı "siyasal bilinç taşıma" görevini eksik bırakmadan gerçekleştirme sorumluluğu ile karşı karşıyayız.

Öncü işçilerden başlayarak sınıfın genel kitlesine yönelik müdahalenin bu iki halkasının en temel yanını eğitim sorunu oluşturmaktadır. Eylemli mücadelenin sağladığı doğal eğitimi bir yana bırakırsak, sendikal mücadele süreçlerindeki en önemli görevimiz sınıfın siyasal eğitimidir. Sendikal bürokrasiyi de eleştirdiğimiz bu sorunda mesafe almadan sendikal mücadelenin güçlü kazanımlar yaratmasını bekleyemeyiz.

düzeyimiz ve sınırlarımız üzerinden bu işlevi yerine getirmeye çalışmaktadır. Ancak Parti örgütleri ve kadroların MYO'yu bu gözle incelendiğini, tartışmalara ve değerlendirmelere konu edebildiğini söyleyebilmek olanaklı değildir.

Politik-pratik faaliyete yön vermeye çalışan değerlendirmelerimiz çoğu durumda, "iyi yazılmış, güzel olmuş" vb. söylemlerle karşılanmakta, ya da "aynı şeyleri söylüyoruz" türü eleştirilere konu edilmektedir. Kadrolarımız tarafından MYO'nun, faaliyete yön veren, belirlenen politikaların alanlarda özgünleştirilmesi için yararlanılan, hedef ve görevleri somutlayan temel bir araç olarak algılanması gerekirken, bu konuda belirgin bir zayıflık sergilenmektedir.

Bu zayıflığın bir sonucu olarak, MYO'dan yansıyan Parti'nin dönemsel yönelimleri, hedef ve görevleri alanlarda güçlü tartışmalara konu edilerek, özgünlükleriyle birlikte somutlanmaya çalışılmamakta, ortaya çıkan zaaf ve yetersizlikler, kazanım ve deneyimler konusunda Parti'nin önünü açan, müdahalesini kolaylaştıran sonuçlar üretememektedir.

MYO'nun işlevini yerine getirebilmesi için, döneme ilişkin olarak Parti'nin önüne konulan somut politik ve örgütsel görevleri tanımlayan değerlendirmelerimizin tüm Parti güçleri tarafından dikkatle incelenmesi, çalışma alanları üzerinden yaratıcı biçimde somutlanması, ortaya çıkan sorunların ve deneyimlerin paylaşılması gerekmektedir. Söylem düzeyinde bu bilinse de, pratik bir kavrayış düzeyine gereğince çıkamamaktadır. Bu zayıflık nedeniyle, faaliyete MYO üzerinden yön vermeye çalışan değerlendirmelerimizin ortaya çıkardığı görev ve hedefler ile pratik faaliyetimiz ve yönelimimiz arasında tam bir uyum ve bütünlük de yakalanamamaktadır.

Örgütsel sorunlarımızın ele alındığı metinlerimiz karşısında da aynı zayıflık sergilenmekte, canlı tartışmalara, değerlendirme ve müdahale çabasına konu edilmemektedir. Parti değerlendirmeleri, MYO'nun partinin dar anlamda örgütsel yaşamına ilişkin sorunların ağırlık kazandığı bir yayın organı görünümü kazanmaması konusunda uyarılar içerse de, bugünkü ihtiyaçlarımız doğrultusunda MYO'nun içeriği daha çok örgütsel sorunların ele alındığı bir ağırlıkta çıkmaktadır. Bu özel duruma rağmen kadrolarımız bu sorunlara da yeterli ilgiyi göstermemektedir.

Elbette sorun basitçe MYO'ya ilgisizlik olarak tanımlanamaz. Yaşanan zayıflığın gerisinde, asıl olarak, kadroların, Parti'nin politik ve örgütsel sorunlarına, kendilerine düşen sorumluluklar üzerinden bakamamalarının da bir sonucu olarak, yeterince ilgi göstermemesi vardır. Parti'nin örgütsel sorunları, çalışma tarzı, iç yaşamı vb. üzerine yoğunlaşmayan kadrolar, MYO'yu da bu sorunların değerlendirildiği, somutlandığı ve müdahaleye konu edildiği temel bir araç olarak algılamada, dolayısıyla işlevini kavramada zayıflık göstermektedirler.

Parti değerlendirmelerine, tespit ve yönelimlerine pratik yaşamın çok yönlü olanakları, sorunları ve deneyimleri içerisinde uygulama gücü kazandırılamadığında, MYO'ya katkı konusu da bir sorun alanı haline gelmektedir. Parti örgütlerinde yeralan, faaliyeti planlayıp yönlendiren kadrolarımızdan, siyasal çalışmanın sorunları, mücadele deneyimleri gibi işlevli olabilecek katkılar talep edilmesine rağmen, "ne yazacağını bilememe" durumu yaşanabilmektedir.

Tüm yetersizliklerine rağmen, Parti'nin bugünkü faaliyet kapasitesi ve kadro gerçekliği düşünüldüğünde, siyasal çalışmanın sorunları ve mücadele deneyimleri gibi alanlarda asgari bir birikimimiz bulunmaktadır. Sorun, mevcut deneyimlerin ve birikimlerin irdelenmesinde, bu sorunlara yoğunlaşmada ve çözüm üretmeye çalışmakta yaşanmaktadır.

Daha işlevli, amacına ve misyonuna uygun bir MYO için, tüm Parti örgütleri ve kadroları, devrimci sınıf mücadelesi sorunlarını teorik ve ilkesel çerçevede ele alarak irdelemeye, Parti programı ve stratejisi ışığında değerlendirmeye çalışan *Ekim*'den gerekli politik ve örgütsel sonuçları çıkartmaya çalışmakla kalmamalı, bu konuda kendilerine düşen sorumlulukları da sürekli biçimde ve gereğince yerine getirmelidirler.

Daha işlevli bir MYO'nun anlamı ve önemi

Parti yayınları arasında apayrı bir yeri olan MYO'nun işlevini yerine getirebilmesi, Parti örgütleri ve kadroları tarafından her açıdan sahiplenilmesine bağlıdır. MYO'nun sahiplenilmesi, yazı katkısından okunmasına, incelenip tartışılmasından dağıtımına kadar birçok alanı kapsamaktadır. Ancak yazık ki tüm bu açılardan MYO'nun yeterince sahiplenildiğini söylemek mümkün değildir.

Temel değerlendirmelerimizde MYO'nun işlevine dair şunlar söylenmektedir:

*"Ne denli başarıyla yerine getirdiğinden bağımsız olarak Merkez Yayın Organı, işlevi en net biçimde tanımlanmış yayınlarımızın başında gelmektedir. Bu konu Parti Kuruluş Kongresi'nde enine boyuna tartışılmış ve kesin bir sonuca bağlanmıştır. Buna göre, kamuoyu ve kitleler önünde partiyi dolaysız olarak temsil eden MYO, parti önderliğinin kürsüsüdür. Partinin temel ve taktik konulardaki görüşleri, politik sorunlara ve gelişmelere ilişkin değerlendirmeleri ve açıklamaları, bu çerçevede taktik çizgisi, dönemsel politik ve örgütsel hedef ve görevleri, öncelikle MYO üzerinden yansıtılır ve bunlar partiyi bağlayan görüşler olarak sunulur. MYO partiye, daha genel planda ise devrimci hareketin ve toplumsal muhalefetin kadrolarına temel ve taktik sorunlar üzerine ilkesel ve politik perspektifler sunan, bu çerçevede onlara yön vermeye çalışan ve bu arada illegal konumunun sağladığı özel avantajla, partinin örgütsel durumuna ve çalışma tarzına ilişkin sorunları da ele alan bir yayın organıdır..." (**Parti'nin Yayın Cephesindeki Sorunları ve Görevleri**, **Ekim**, Sayı: 235, **Parti Değerlendirmeleri-2**, Eksen Yayıncılık, s.192)*

MYO olarak işlevli bir ***Ekim*** için hem Parti önderliğine hem de kadrolara düşen görevler bulunmaktadır. Bugün Parti'nin gelişiminde belirleyici alanların başında örgütsel sorunlarımız gelmektedir. Birçok nedene bağlı olarak biriken bu sorunlarımızın doğru tespiti, hangi somutlukta ortaya çıktığı, nasıl bir müdahaleye konu edilmesi gerektiği, bu nedenle önemli bir yerde durmaktadır. Bu sorunlar Parti'nin örgütsel gelişim süreçlerinden bağımsız olmadığı için, Parti'nin kolektif birikimini temsil eden Parti önderliğinin görüşlerini doğrudan yansıtmalı, tüm Parti'yi bağlayan bir içerik ve tarzda ele alınmalıdır. Özellikle örgütsel sorunlarımız sözkonusu olduğunda, birbirinden farklılıklar içeren değerlendirmelerin kullanımında bu durum gözetilerek gerekirse imza tercih edilmelidir.

MYO'nun, Parti'ye yön veren, onu temel ve dönemsel sorunlar konusunda aydınlatıp yönlendiren, hedef ve görevlerini somutlayan, deneyimleri toparlayan, zaaf ve yetersizliklere zamanında çözücü müdahalelerde bulunan bir yayın olması gerekmektedir. MYO, bugünkü

(Devamı s.31'de)